Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

2 päivänä heinäkuuta 2019*

Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu – Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Iranin islamilaiseen tasavaltaan kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet – Varojen jäädyttäminen – Korvaus vahingosta, jonka väitetään aiheutuneen kantajan nimen lisäämisestä luetteloon ja sen säilyttämisestä luettelossa henkilöistä ja yhteisöistä, joihin rajoittavia toimenpiteitä sovelletaan – Aineellinen vahinko – Aineeton vahinko

Asiassa T-405/15,

Fulmen, kotipaikka Teheran (Iran), edustajinaan asianajajat A. Bahrami ja N. Korogiannakis,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään R. Liudvinaviciute-Cordeiro ja M. Bishop,

vastaajana,

jota tukee

Euroopan komissio, asiamiehinään aluksi A. Aresu ja D. Gauci, sittemmin Aresu ja R. Tricot,

väliintulijana,

jossa vaaditaan SEUT 268 artiklan perusteella sen vahingon korvaamista, jonka kantaja väittää itselleen aiheutuneen Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja yhteisen kannan 2007/140/YUTP kumoamisesta 26.7.2010 annetun neuvoston päätöksen 2010/413/YUTP (EUVL 2010, L 195, s. 39), Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EY) N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta 26.7.2010 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 668/2010 (EUVL 2010, L 195, s. 25), Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja yhteisen kannan 2007/140/YUTP kumoamisesta tehdyn päätöksen 2010/413/YUTP muuttamisesta 25.10.2010 annetun neuvoston päätöksen 2010/644/YUTP (EUVL 2010, L 281, s. 81) ja Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen (EY) N:o 423/2007 kumoamisesta 25.10.2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 961/2010 (EUVL 2010, L 281, s. 1), joilla kantajan nimi merkittiin luetteloihin henkilöistä ja yhteisöistä, joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä, ja pysytettiin kyseisissä luetteloissa, antamisen vuoksi,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Pelikánová (esittelevä tuomari) sekä tuomarit V. Valančius ja U. Öberg,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

kirjaaja: hallintovirkamies M. Marescaux,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 11.12.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

I Asian tausta

1 Nyt käsiteltävä asia liittyy sellaisiin rajoittaviin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on painostaa Iranin islamilaista tasavaltaa lopettamaan ydinaseiden levittämistä edistävä ydinenergia-alan toiminta ja ydinasejärjestelmien kehittäminen (jäljempänä ydinaseiden levittäminen).

2 Kantaja, Fulmen, on iranilainen yhtiö, joka toimii erityisesti sähkölaitealalla.

3 Euroopan unioni antoi 27.2.2007 Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä neuvoston yhteisen kannan 2007/140/YUTP (EUVL 2007, L 61, s. 49) ja 19.4.2007 Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä neuvoston asetuksen (EY) N:o 423/2007 (EUVL 2007, L 103, s. 1).

4 Yhteisen kannan 2007/140 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määrättiin tiettyjen henkilöiden ja yhteisöjen kaikkien varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisestä. Luettelo näistä henkilöistä ja yhteisöistä sisältyi yhteisen kannan 2007/140 liitteeseen II.

5 Euroopan yhteisön toimivallan osalta asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdassa säädettiin sellaisille henkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvien varojen jäädyttämisestä, joiden Euroopan unionin neuvosto oli yhteisen kannan 2007/140 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti todennut osallistuvan ydinaseiden levittämiseen. Luettelo näistä henkilöistä, yhteisöistä ja elimistä sisältyi asetuksen N:o 423/2007 liitteeseen V.

6 Yhteinen kanta 2007/140 kumottiin Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä 26.7.2010 annetulla neuvoston päätöksellä 2010/413/YUTP (EUVL 2010, L 195, s. 39).

7 Päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohdassa säädetään useiden yhteisöjen varojen jäädyttämisestä. Tämän säännöksen kohteena ovat muun muassa ”henkilöt ja yhteisöt, – – jotka osallistuvat [ydinaseiden levittämiseen] tai joilla on välitön yhteys tällaiseen toimintaan tai jotka antavat tukea tällaiselle toiminnalle, – – tai niiden puolesta tai johdolla toimivat henkilöt tai yhteisöt tai niiden omistuksessa tai määräysvallassa, myös laittomin keinoin, olevat yhteisöt, – – joiden luettelo on liitteessä II”.

8 Päätöksen 2010/413 liitteessä II oleva luettelo korvattiin uudella luettelolla, joka sisältyi päätöksen 2010/413 muuttamisesta 25.10.2010 annettuun neuvoston päätökseen 2010/644/YUTP (EUVL 2010, L 281, s. 81).

9 Neuvosto antoi 25.10.2010 asetuksen (EU) N:o 961/2010 Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen N:o 423/2007 kumoamisesta (EUVL 2010, L 281, s. 1).

10 Kun päätös 2010/413 annettiin 26.7.2010, neuvosto sisällytti kantajan nimen kyseisen päätöksen liitteessä II olevassa taulukossa I olevaan henkilöiden, yhteisöjen ja elinten luetteloon.

11 Näin ollen kantajan nimi kirjattiin henkilöiden, yhteisöjen ja elinten luetteloon, joka sisällytettiin asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta 26.7.2010 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 668/2010 (EUVL 2010, L 195, s. 25) asetuksen N:o 423/2007 liitteessä V olevaan taulukkoon I. Täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010 antamisen seurauksena kantajan varat ja taloudelliset resurssit jäädytettiin.

12 Päätöksessä 2010/413 neuvosto esitti kantajan osalta seuraavat perustelut: ”Fulmen on osallistunut sähkölaitteiden asentamiseen Fordow’n laitokseen lähellä Qomia [Iran] silloin, kun tämän olemassaolo ei ollut vielä paljastunut”. Täytäntöönpanoasetuksessa N:o 668/2010 käytettiin seuraavaa muotoilua: ”Fulmen on osallistunut sähkölaitteiden asentamiseen Fordow’n laitokseen lähellä Qomia silloin, kun tämän olemassaolo ei ollut vielä paljastunut.”

13 Neuvosto ilmoitti Fulmenille sen nimen sisällyttämisestä päätöksen 2010/413 liitteessä II olevaan luetteloon ja asetuksen N:o 423/2007 liitteessä V olevaan luetteloon 28.7.2010 päivätyllä kirjeellä.

14 Kantaja pyysi 14.9.2010 päivätyllä kirjeellään neuvostoa tarkastelemaan uudelleen sen sisällyttämistä päätöksen 2010/413 liitteessä II olevaan luetteloon ja asetuksen N:o 423/2007 liitteessä V olevaan luetteloon. Se pyysi myös neuvostoa ilmoittamaan sille seikat, joilla se perusteli rajoittavien toimenpiteiden kohdistamista siihen.

15 Päätöksen 2010/644 antaminen ei vaikuttanut kantajan nimen sisällyttämiseen päätöksen 2010/413 liitteeseen II.

16 Koska asetus N:o 423/2007 kumottiin asetuksella N:o 961/2010, neuvosto sisällytti kantajan nimen viimeksi mainitun asetuksen liitteen VIII taulukossa B olevaan 13 kohtaan. Näin ollen kantajan varat oli tästä lähtien jäädytetty asetuksen N:o 961/2010 16 artiklan 2 kohdan nojalla.

17 Neuvosto vastasi 28.10.2010 päivätyllä kirjeellään kantajan 14.9.2010 päivättyyn kirjeeseen ja ilmoitti hylkäävänsä uudelleentarkastelun jälkeen kantajan pyynnön siitä, että sen nimi poistettaisiin päätöksen 2010/413, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2010/644, liitteessä II olevasta luettelosta ja asetuksen N:o 961/2010 liitteessä VIII, jolla korvattiin asetuksen N:o 423/2007 liite V, olevasta luettelosta. Neuvosto täsmensi tästä, että koska asiakirja-aineistoon ei sisältynyt uusia seikkoja, joiden perusteella se muuttaisi kantaansa, kyseisten tekstien nojalla kantajaan kohdistettuja rajoittavia toimenpiteitä sovellettaisiin edelleen. Neuvosto ilmoitti lisäksi, että sen päätös säilyttää kantajan nimi kyseisissä luetteloissa perustui ainoastaan mainittujen luetteloiden perusteluissa mainittuihin seikkoihin.

18 Unionin yleinen tuomioistuin kumosi 21.3.2012 antamallaan tuomiolla Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) päätöksen 2010/413, täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010, päätöksen 2010/644 ja asetuksen N:o 961/2010 siltä osin kuin ne koskivat Fereydoun Mahmoudiania ja kantajaa.

19 Siltä osin kuin on kyse riidanalaisten säädösten kumoamisen, joka tehtiin 21.3.2012 annettuun tuomioon Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) johtaneen kanteen yhteydessä, ajallisista vaikutuksista unionin yleinen tuomioistuin muistutti kyseisen tuomion 106 kohdassa asetuksen N:o 961/2010 osalta, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 60 artiklan toisen kohdan nojalla poiketen siitä, mitä SEUT 280 artiklassa määrätään, unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisut, joilla kumotaan asetus, tulevat voimaan vasta kyseisen perussäännön 56 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun ajan kuluttua, tai jos muutosta on haettu tämän ajan kuluessa, muutoksenhaun hylkäämisestä. Käsiteltävässä asiassa se katsoi, että ei vaikuttanut siltä, että asetuksella N:o 961/2010 säädettyjen rajoittavien toimenpiteiden tehokkuus vaarantuisi niin vakavalla ja korjaamattomalla tavalla, että voitaisiin oikeuttaa kyseisen asetuksen vaikutusten voimassaolon

pysyttäminen kantajiin nähden unionin tuomioistuimen perussäännön 60 artiklan toisessa kohdassa määrättyä aikaa pidemmälle, kun otetaan huomioon näiden toimenpiteiden merkittävä vaikutus kantajien oikeuksiin ja vapauksiin.

20 Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin piti 21.3.2012 antamansa tuomion Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) 107 kohdassa päätöksen 2010/413, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2010/644, vaikutukset voimassa siihen saakka, kunnes asetuksen N:o 961/2010 kumoamisen vaikutukset tulevat voimaan.

21 Neuvosto valitti 4.6.2012 unionin tuomioistuimeen 21.3.2012 annetusta tuomiosta Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142). Kyseinen valitus kirjattiin numerolla C-280/12 P. Mainitun valituksen tueksi neuvosto väitti muun muassa, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan, että sen oli esitettävä näyttö, jolla osoitetaan, että Fulmen oli toiminut Fordow'n laitoksessa lähellä Qomia (Iran), vaikka seikat, joita näyttönä olisi voitu esittää, olivat peräisin luottamuksellisista lähteistä, ja että unionin yleisen tuomioistuimen oikeudelliset virheet liittyvät kahteen tekijään näiden seikkojen esittämisessä: ensimmäinen niistä koskee jäsenvaltioiden neuvostolle ilmoittamia todisteita ja toinen luottamuksellisten seikkojen esittämistä tuomioistuimille.

22 Unionin tuomioistuin hylkäsi valituksen perusteettomana 28.11.2013 antamallaan tuomiolla neuvosto v. Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775) ja vahvisti sen, mitä unionin yleinen tuomioistuin oli todennut 21.3.2012 antamansa tuomion Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) 103 kohdassa eli että neuvosto ei ollut esittänyt näyttöä kantajan toimimisesta Fordow'n laitoksessa lähellä Qomia.

23 Asetuksen N:o 267/2012 täytäntöönpanosta 18.12.2013 annetulla neuvoston täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 1361/2013 (EUVL 2013, L 343, s. 7) neuvosto poisti 28.11.2013 annetun tuomion neuvosto v. Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775) nojalla kantajan nimen rajoittavien toimenpiteiden kohteina olevien henkilöiden ja yhteisöjen luetteloista, jotka sisältyvät päätöksen 2010/413 liitteeseen II ja asetuksen N:o 267/2012 liitteeseen IX, 19.12.2013 alkaen. Sen jälkeen kantajan nimeä ei ole merkitty mihinkään luetteloon.

II Oikeudenkäynti ja asianosaisten vaatimukset

24 Kantaja nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 25.7.2015 jättämällään kannekirjelmällä nyt käsiteltävän kanteen. Asia siirrettiin unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäiselle jaostolle.

25 Neuvosto jätti 9.11.2015 vastinekirjelmän.

26 Euroopan komissio pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 9.11.2015 toimittamallaan asiakirjalla saada osallistua oikeudenkäyntiin väliintulijana tukeakseen neuvoston vaatimuksia.

27 Kantaja toimitti 2.12.2015 huomautuksensa komission väliintulohakemuksesta. Neuvosto ei esittänyt kyseisestä pyynnöstä huomautuksia asetetussa määräajassa.

28 Unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäisen jaoston puheenjohtajan 10.12.2015 antamalla päätöksellä, joka annettiin unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 144 artiklan 4 kohdan mukaisesti, komissio hyväksyttiin väliintulijaksi nyt käsiteltävässä asiassa.

29 Komissio jätti väliintulokirjelmänsä 22.1.2016. Neuvosto ja kantaja eivät esittäneet huomautuksia kyseisestä kirjelmästä.

30 Kantaja toimitti vastauksensa 25.1.2016.

31 Neuvosto toimitti vastauksensa 8.3.2016.

32 Kantaja pyysi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 29.3.2016 jätetyllä kirjeellä istunnon pitämistä asianosaisten kuulemiseksi työjärjestyksen 106 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

33 Esittelevän tuomarin ehdotuksesta unionin yleinen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) toteutti ensimmäisen prosessinjohtotoimen asianosaisten kuulemiseksi asian käsittelyn mahdollisesta keskeyttämisestä siihen asti, kunnes unionin tuomioistuin tekee päätöksen asian C-45/15 P, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, käsittelyn lopettamisesta. Neuvosto esitti tätä koskevat huomautuksensa asetetussa määräajassa.

34 Koska unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen kokoonpanoa muutettiin työjärjestyksen 27 artiklan 5 kohdan mukaisesti, esittelevä tuomari määrättiin ensimmäiseen jaostoon, jonka ratkaistavaksi nyt käsiteltävä asia näin ollen siirrettiin.

35 Unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäisen jaoston puheenjohtaja päätti 31.8.2016 antamallaan päätöksellä lykätä nyt käsiteltävän asian käsittelyä.

36 Sen jälkeen, kun tuomio Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (C-45/15 P, EU:C:2017:402) oli annettu 30.5.2017 esittelevän tuomarin ehdotuksesta, unionin yleinen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) toteutti toisen prosessinjohtotoimen asianosaisten kuulemiseksi niille kyseisestä tuomiosta käsiteltävän asian kannalta aiheutuvista seurauksista (jäljempänä toinen prosessinjohtotoimi). Asianosaiset ja komissio esittivät tätä koskevat huomautuksensa asetetussa määräajassa.

37 Esittelevän tuomarin ehdotuksesta unionin yleinen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) toteutti kolmannen prosessinjohtotoimen, jossa se esitti kantajalle useita kysymyksiä (jäljempänä kolmas prosessinjohtotoimi). Tämä vastasi niihin asetetussa määräajassa.

38 Komissio ilmoitti unionin yleiselle tuomioistuimelle 28.11.2018 päivätyllä kirjeellä, että vaikka se edelleen tukee neuvoston kantaa, se ei pitänyt tarpeellisena osallistua istuntoon nyt käsiteltävässä asiassa.

39 Asianosaisten suulliset lausumat ja niiden unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin antamat vastaukset kuultiin 11.12.2018 pidetyssä istunnossa.

40 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– ottaa kanteen tutkittavaksi ja katsoo sen perustelluksi

– velvoittaa neuvoston maksamaan sille 11 009 560 euroa korvauksena sille aiheutuneesta aineellisesta vahingosta ja 100 000 euroa korvauksena sille aiheutuneesta aineettomasta vahingosta

– velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

41 Neuvosto ja komissio vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

III Oikeudellinen arviointi

A Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta

42 Neuvosto väittää vastauskirjelmässään 18.2.2016 annetun tuomion Jannatian v. neuvosto (T-328/14, ei julkaistu, EU:T:2016:86) perusteella, että siltä osin kuin kantaja perusteli vahingonkorvausvaatimustaan sillä, että sen nimi oli merkitty lainvastaisesti päätöksen 2010/413, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2010/644, liitteessä II olevaan luetteloon, unionin yleisellä tuomioistuimella ei ole toimivaltaa lausua nyt käsiteltävästä kanteesta, koska SEUT 275 artiklan toisessa kohdassa ei anneta sille toimivaltaa ratkaista yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) alan toimen lainvastaisuuteen perustuvaa vahingonkorvausvaatimusta.

43 Vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen istunnossa esittämään kysymykseen, jossa sitä kehotettiin esittämään huomautuksensa neuvoston esittämästä oikeudenkäyntiväitteestä, kantaja täsmensi, että nyt käsiteltävällä kanteella se aikoi vaatia ainoastaan neuvoston antamien asetusten aiheuttaman vahingon korvaamista, mikä merkittiin istunnon pöytäkirjaan. Mainittu vastaus huomioon ottaen on katsottava, että kantaja muutti lähinnä kannekirjelmän toista vaatimuskohtaa, joten loppujen lopuksi se vaatii ainoastaan, että unionin yleinen tuomioistuin velvoittaa neuvoston maksamaan sille 11 009 560 euroa korvauksena aineellisesta vahingosta, jota sille aiheutui sen nimen merkitsemisestä lainvastaisesti täytäntöönpanoasetuksen N:o 668/2010 ja asetuksen N:o 961/2010 liitteenä oleviin luetteloihin (jäljempänä riidanalaiset luettelot), ja 100 000 euroa korvauksena aineettomasta vahingosta, jota sille aiheutui näistä samoista merkinnöistä.

44 On joka tapauksessa muistettava, että unionin yleinen tuomioistuin voi työjärjestyksensä 129 artiklan nojalla milloin tahansa omasta aloitteestaan, asianosaisia kuultuaan tutkia, onko asia jätettävä tutkimatta ehdottoman prosessinedellytyksen puuttumisen vuoksi; vakiintuneessa oikeuskäytännössä tällaisena edellytyksenä on pidetty unionin tuomioistuinten toimivaltaa kanteen tutkimiseen (ks. vastaavasti tuomio 18.3.1980, Ferriera Valsabbia ym. v. komissio, 154/78, 205/78, 206/78, 226/78–228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 ja 85/79, EU:C:1980:81, 7 kohta ja tuomio 17.6.1998, Svenska Journalistförbundet v. neuvosto, T-174/95, EU:T:1998:127, 80 kohta).

45 Tässä yhteydessä oikeuskäytännöstä ilmenee, että vaikka vahingonkorvauskanne, jossa vaaditaan korvausta YUTP:n alaan kuuluvan säädöksen antamisesta väitetysti aiheutuneesta vahingosta, ei kuulu unionin yleisen tuomioistuimen toimivallan piiriin (tuomio 18.2.2016, Jannatian v. neuvosto, T-328/14, ei julkaistu, EU:T:2016:86, 30 ja 31 kohta), unionin yleinen tuomioistuin on toisaalta aina todennut olevansa toimivaltainen käsittelemään vaatimusta korvauksen saamiseksi vahingosta, jonka tietty henkilö tai yhteisö väittää kärsineensä häneen tai siihen SEUT 215 artiklan nojalla sovellettujen rajoittavien toimenpiteiden vuoksi (ks. vastaavasti tuomio 11.7.2007, Sison v. neuvosto, T-47/03, ei julkaistu, EU:T:2007:207, 232–251 kohta ja tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 45–149 kohta).

46 Asia ei voi olla toisin silloin, kun on kyse vaatimuksesta korvauksen saamiseksi vahingosta, jonka tietty henkilö tai yhteisö väittää kärsineensä häneen tai siihen SEUT 291 artiklan 2 kohdan nojalla sovellettujen rajoittavien toimenpiteiden vuoksi.

47 Oikeuskäytännön mukaan missään EUT-sopimuksen määräyksessä ei nimittäin määrätä, ettei sen kuudetta osaa, joka koskee toimielinjärjestelmää ja varainhoitoa, voitaisi soveltaa rajoittaviin toimenpiteisiin. SEUT 291 artiklan 2 kohdan, jossa määrätään, että ”jos unionin oikeudellisesti velvoittavat säädökset edellyttävät yhdenmukaista täytäntöönpanoa, kyseisillä säädöksillä siirretään täytäntöönpanovaltaa komissiolle tai, tietyissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 24 ja 26 artiklassa määrätyissä tapauksissa, neuvostolle”, soveltaminen ei siis ole poissuljettua, kunhan tässä määräyksessä asetetut edellytykset täyttyvät (tuomio 1.3.2016, National Iranian Oil Company v. neuvosto, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 35 kohta).

48 Käsiteltävässä asiassa kantajaan päätöksen 2010/413, jota on sittemmin muutettu päätöksellä 2010/644, nojalla sovelletut rajoittavat toimenpiteet pantiin täytäntöön täytäntöönpanoasetuksella N:o 668/2010, joka annettiin SEUT 291 artiklan 2 kohdan nojalla, ja asetuksella N:o 961/2010, joka annettiin SEUT 215 artiklan nojalla.

49 Tästä seuraa, että vaikka unionin yleinen tuomioistuin ei ole toimivaltainen käsittelemään kantajan vahingonkorvausvaatimusta siltä osin kuin se vaatii korvausta vahingosta, jonka se väittää itselleen aiheutuneen päätöksen 2010/413, jota on sittemmin muutettu päätöksellä 2010/644, antamisen vuoksi, kyseinen tuomioistuin on sitä vastoin toimivaltainen käsittelemään tätä samaa vaatimusta siltä osin kuin kantaja vaatii korvausta vahingosta, jonka se väittää itselleen aiheutuneen sen johdosta, että tämä sama päätös pantiin täytäntöön täytäntöönpanoasetuksella N:o 668/2010 ja asetuksella N:o 961/2010 (jäljempänä riidanalaiset säädökset).

50 Näin ollen on todettava, että unionin yleisellä tuomioistuimella on toimivalta tutkia nyt käsiteltävä kanne, sellaisena kuin se on muutettuna istunnossa, eli siltä osin kuin siinä vaaditaan korvausta vahingosta, jonka kantaja väittää itselleen aiheutuneen siitä, että päätöksen 2010/413, jota on sittemmin muutettu päätöksellä 2010/644, nojalla siihen sovellettavat rajoittavat toimenpiteet pantiin täytäntöön riidanalaisilla säädöksillä (jäljempänä riidanalaiset toimenpiteet).

B Pääasia

51 SEUT 340 artiklan toisen kohdan mukaan ”sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella unioni korvaa toimielintensä ja henkilöstönsä tehtäviään suorittaessaan aiheuttaman vahingon jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti”. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unioni on SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetussa sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa elinten lainvastaisesta menettelystä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: unionin toimielinten moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on tosiasiallisesti syntynyt ja toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (ks. tuomio 9.9.2008, FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, 106 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 47 kohta).

52 Kanteensa tueksi kantaja vetoaa siihen, että edellä mainitut kolme edellytystä täyttyvät nyt esillä olevassa asiassa.

53 Neuvosto vaatii komission tukemana, että kanne hylätään perusteettomana sillä perusteella, että kantaja ei ole esittänyt todisteita, jotka sen kuuluu esittää siitä, että kaikki sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntymisen edellytykset täyttyvät nyt käsiteltävässä asiassa.

54 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 340 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetun sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun syntymisen edellytykset, sellaisina kuin ne on jo mainittu edellä 51 kohdassa, ovat kumulatiivisia (tuomio 7.12.2010, Fahas v. neuvosto, T-49/07, EU:T:2010:499, 92 ja 93 kohta ja määräys 17.2.2012, Dagher v. neuvosto, T-218/11, ei julkaistu, EU:T:2012:82, 34 kohta). Tästä seuraa, että silloin kun yksi näistä edellytyksistä jää täyttymättä, kanne on hylättävä kokonaisuudessaan, eikä muita edellytyksiä ole tarpeen tutkia (tuomio 26.10.2011, Dufour v. EKP, T-436/09, EU:T:2011:634, 193 kohta).

55 Näin ollen nyt käsiteltävässä asiassa on selvitettävä, onko kantaja esittänyt todisteet, jotka sen kuuluu esittää, riitauttamansa neuvoston toiminnan – toisin sanoen riidanalaisten säädösten antamisen ja sen nimen säilyttämisen riidanalaisissa luetteloissa – lainvastaisuudesta, sen aineellisen ja aineettoman vahingon tosiasiallisuudesta, jonka se väittää itselleen aiheutuneen, ja kyseisten säädösten antamisen ja tarkoittamansa vahingon välisestä syy-yhteydestä.

1. Väitetty lainvastaisuus

56 Kantaja väittää, että toimielinten toiminnan lainvastaisuutta koskeva edellytys täyttyy, sillä lähinnä antamalla riidanalaiset säädökset ja säilyttämällä kantajan nimen riidanalaisissa luetteloissa neuvosto on rikkonut riittävän ilmeisellä tavalla oikeussääntöjä, joiden tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, tavalla, joka oikeuskäytännön mukaan voi olla perustana unionin sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun syntymiselle.

57 Tältä osin kantaja muistuttaa ensinnäkin, että 21.3.2012 annetusta tuomiosta Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) sekä neuvoston valituksen johdosta 28.11.2013 annetusta tuomiosta neuvosto v. Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), jolla mainittu valitus hylättiin (ks. edellä 22 kohta), ilmenee, että riidanalaiset säädökset ovat lainvastaisia.

58 Se muistuttaa nimittäin yhtäältä, että 21.3.2012 annetussa tuomiossa Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei neuvostolla ollut sitä vastaan mitään todisteita, joihin se olisi voinut tukeutua sen nimen merkitsemiseksi riidanalaisiin luetteloihin, ja katsoo, että tämä rikkoo riittävän ilmeisellä tavalla oikeussääntöä, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, tavalla, joka voi olla perustana unionin sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun syntymiselle. Vastauksena toisen prosessinjohtotoimen yhteydessä esitettyyn kysymykseen se toteaa, että kun otetaan huomioon käsiteltävän asian ja 30.5.2017 annettuun tuomioon Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (C-45/15 P, EU:C:2017:402) johtaneen asian taustalla olevat samankaltaiset tosiseikat, kaikkia toteamuksia, jotka koskevat neuvoston lainvastaisen toiminnan vakavuutta viimeksi mainitussa asiassa, voidaan soveltaa nyt käsiteltävään asiaan soveltuvin osin. Se lisää, että unionin yleisen tuomioistuimen oli katsottava, ettei pelkästään riidanalaisten säädösten kumoaminen voi olla riittävä korvaus sen kärsimästä aineettomasta vahingosta.

59 Toisaalta kantaja katsoo, että huolimatta siitä, että unionin yleinen tuomioistuin totesi 21.3.2012 annetussa tuomiossa Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) lainvastaisuuden olevan ilmeinen, neuvoston päätös valittaa kyseisestä tuomiosta merkitsee harkintavallan väärinkäyttöä, jonka seurauksena sille aiheutunut vahinko on pahentunut.

60 Toiseksi kantaja väittää, että riidanalaisten toimenpiteiden seurauksena loukattiin sille Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 16 ja 17 artiklan nojalla kuuluvia elinkeinovapautta ja omistusoikeutta. Tämä perusoikeuksien loukkaus pahentaa sen mukaan neuvoston toiminnan lainvastaisuutta tavalla, joka tekee rikkomisesta ilmeisen.

61 Vastauksessaan toisen prosessinjohtotoimen yhteydessä esitettyyn kysymykseen neuvosto, jota komissio tukee, ei enää kiistä riidanalaisten säädösten antamisesta johtuvaa lainvastaisuutta ja myöntää, että unionin tuomioistuimen 30.5.2017 antamassa tuomiossa Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (C-45/15 P, EU:C:2017:402) tekemät päätelmät, jotka koskevat sellaisen oikeussäännön, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, rikkomista riittävän ilmeisellä tavalla, ovat merkityksellisiä käsiteltävän asian kannalta siltä osin kuin kantajan merkitseminen luetteloon tapahtui olosuhteissa, jotka olivat lähellä kyseiseen tuomioon johtaneen asian olosuhteita. Sitä vastoin se kiistää kantajan väitteet, jotka koskevat harkintavallan väärinkäyttöä ja perusoikeuskirjan 16 ja 17 artiklan rikkomista, ja katsoo, että 30.5.2017 annetussa tuomiossa Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (C-45/15 P, EU:C:2017:402) ei esitetä mitään tältä osin merkityksellisiä seikkoja.

62 Käsiteltävässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin totesi 21.3.2012 annetussa tuomiossa Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142), että riidanalaiset säädökset olivat lainvastaisia.

63 On kuitenkin muistutettava, että unionin yleisen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan pelkästään oikeudellisen toimen lainvastaisuutta koskevan toteamuksen perusteella ei voida katsoa, vaikka kyseinen lainvastaisuus onkin sinänsä valitettava, että sopimussuhteen ulkopuolisen

unionin vastuun syntymisen edellytys, joka koskee unionin toimielinten moititun toiminnan lainvastaisuutta, on täyttynyt (tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 50 kohta; ks. myös vastaavasti tuomio 6.3.2003, Dole Fresh Fruit International v. neuvosto ja komissio, T-56/00, EU:T:2003:58, 71–75 kohta ja tuomio 23.11.2011, Sison v. neuvosto, T-341/07, EU:T:2011:687, 31 kohta). Neuvoston yhden tai useamman toimen, joista kantajan väittämät vahingot ovat johtuneet, mahdollista kumoamista, vaikka tällaisesta kumoamisesta päätettiin unionin yleisen tuomioistuimen tuomiossa, joka julistetaan ennen vahingonkorvauskanteen nostamista, ei voida pitää näyttönä, jota ei voida kumota, tämän toimielimen toimesta tapahtuneesta riittävän ilmeisestä rikkomisesta, jonka nojalla unionin sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu voitaisiin todeta suoraan lain nojalla.

64 Edellytys, joka koskee unionin toimielinten lainvastaisen menettelyn olemassaoloa, vaatii oikeussäännön, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, riittävän ilmeistä rikkomista (ks. tuomio 30.5.2017, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

65 Oikeussäännön, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, riittävän ilmeistä rikkomista koskevalla edellytyksellä pyritään kyseisen lainvastaisen toimen luonteesta riippumatta välttämään se, että uhka siitä, että kyseessä oleva toimielin saattaisi joutua vastaamaan vahingoista, joihin asianomaiset henkilöt vetoavat, estää kyseistä toimielintä käyttämästä täysimääräisesti toimivaltaansa yleisen edun mukaisesti sekä normatiivisessa toiminnassaan tai talouspoliittisia valintoja sisältävässä toiminnassaan että hallinnollisen toimivaltansa alalla, kuitenkin siten, etteivät räikeiden ja anteeksiantamattomien laiminlyöntien seuraukset jäisi yksityisten vastattaviksi (ks. tuomio 23.11.2011, Sison v. neuvosto, T-341/07, EU:T:2011:687, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 51 kohta).

66 Kun otetaan huomioon edellä 63–65 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö, on tutkittava, onko niillä oikeussäännöillä, joiden rikkomiseen kantaja vetoaa käsiteltävässä asiassa, tarkoitus antaa yksityisille oikeuksia ja onko neuvosto rikkonut mainittuja sääntöjä riittävän ilmeisellä tavalla.

67 Kantaja vetoaa vahingonkorvausvaatimuksensa tueksi lähinnä kahteen lainvastaisuuteen eli ensinnäkin riidanalaisten säädösten antamiseen ja nimensä säilyttämiseen riidanalaisissa luetteloissa, vaikka neuvostolla ei ollut mitään todisteita näiden toimien tueksi, ja väittää tämän lainvastaisuuden vaikutusten pahentuneen neuvoston harkintavallan väärinkäytön vuoksi siltä osin kuin se valitti 21.3.2012 annetusta tuomiosta Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142), ja toiseksi perusoikeuskirjan 16 ja 17 artiklan rikkomiseen.

68 Ensinnäkin siltä osin kuin on kyse lainvastaisuudesta, joka koskee riidanalaisten säädösten antamista ja sitä, että neuvosto säilytti kantajan nimen riidanalaisissa luetteloissa, vaikka sillä ei ollut mitään todisteita näiden toimien tueksi, on muistettava, että 25.11.2014 annetun tuomion Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (T-384/11, EU:T:2014:986) 68 ja 69 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että tavanomaisesti varovainen ja huolellinen viranomainen olisi voinut riidanalaisen toimen antamisajankohtana kyseessä olevassa asiassa ymmärtää, että sen tehtävänä oli koota tietoja tai todisteita kantajaa mainitussa asiassa koskevien rajoittavien toimenpiteiden perusteeksi, jotta se voisi, mikäli asia riitautetaan, näyttää toteen näiden toimenpiteiden perusteltavuuden esittämällä mainitut tiedot tai todisteet unionin tuomioistuimissa. Se päätteli tästä, että kun neuvosto ei toiminut tällä tavoin, se syyllistyi sellaisen oikeussäännön riittävän ilmeiseen rikkomiseen, jolla on tarkoitus antaa yksityisille oikeuksia, edellä 63 ja 64 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetuin tavoin. Unionin tuomioistuin totesi 30.5.2017 annetun tuomion Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (C-45/15 P, EU:C:2017:402), joka annettiin 25.11.2014 annetusta tuomiosta Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (T-384/11, EU:T:2014:986) tehtyjen valitusten johdosta ja jossa hylättiin mainitut valitukset, 40 kohdassa, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi perustellusti, erityisesti tuomionsa 68 ja 69 kohdassa, että se, että neuvosto laiminlöi lähes kolmen vuoden ajan velvollisuuttaan koota tiedot

tai todisteet luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä koskevien rajoittavien toimenpiteiden perusteeksi, merkitsi sellaisen oikeussäännön, jolla on tarkoitus antaa yksityisille oikeuksia, riittävän ilmeistä rikkomista.

69 Kuten 21.3.2012 annetusta tuomiosta Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142), sellaisena kuin se on vahvistettuna 28.11.2013 annetulla tuomiolla neuvosto v. Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), ilmenee, käsiteltävässä asiassa on todettava, että neuvoston tekemä rikkomus on paitsi kohteensa puolesta samanlainen myös noin kuusi kuukautta pidempi kuin se rikkomus, jonka neuvosto teki 25.11.2014 annettuun tuomioon Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (T-384/11, EU:T:2014:986) johtaneessa asiassa.

70 Tästä seuraa, että yhtäältä oikeussääntö, jonka rikkomiseen käsiteltävässä asiassa vedottiin, on oikeussääntö, jolla annetaan oikeuksia yksityisille, joihin kantaja kuuluu riidanalaisissa säädöksissä tarkoitettuna oikeushenkilönä. Toisaalta mainitun säännön rikkominen on edellä 64 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettu riittävän ilmeinen rikkominen.

71 Lisäksi huomautuksista, joita asianosaiset esittivät toisen prosessinjohtotoimen jälkeen seurauksista, joita niille aiheutui 30.5.2017 annetusta tuomiosta Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (C-45/15 P, EU:C:2017:402) käsiteltävässä asiassa, ilmenee, että ne ovat nykyään samaa mieltä siitä, että lainvastaisuus, johon vedotaan, on sellaisen oikeussäännön, jolla annetaan oikeuksia yksityisille, riittävän ilmeinen rikkominen.

72 Siitä väitteestä, jonka mukaan tämä viimeksi mainittu rikkominen on sitäkin ilmeisempi, koska sitä pahensi se, että neuvosto oli käyttänyt väärin harkintavaltaansa valittaessaan 21.3.2012 annetusta tuomiosta Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142), on todettava, ettei se voi menestyä.

73 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tointa toteutettaessa harkintavaltaa on käytetty väärin ainoastaan, jos objektiivisten, asiaankuuluvien ja yhtäpitävien seikkojen perusteella on selvää, että toimi on toteutettu yksinomaan tai ainakin olennaisilta osin muita kuin niitä tarkoituksia varten, joihin on vedottu, tai perussopimuksissa asian käsittelyjärjestykseksi erityisesti määrätyn menettelyn välttämiseksi (ks. tuomio 29.11.2017, Montel v. parlamentti, T-634/16, ei julkaistu, EU:T:2017:848, 161 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

74 Tältä osin on yhtäältä muistutettava, että oikeudesta hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen tuomioihin määrätään SEUT 256 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa ja että kyseinen oikeus kuuluu erottamattomana osana unionin tuomioistuinjärjestelmän muutoksenhakukeinoihin. Saman artiklan mukaan unionin tuomioistuimelta voidaan hakea muutosta vain oikeuskysymysten osalta. Lisäksi Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan toisen kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan muutosta voivat hakea kaikki asianosaiset, joiden vaatimukset on kokonaan tai osittain hylätty. Unionin primaarioikeuden määräyksistä ilmenee, että siinä määrättyjä rajoja noudattaen kaikki asianosaiset voivat paitsi vapaasti hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon myös esittää kaikki hyödyllisinä pitämänsä perusteet ajaakseen menestyksekkäästi asiaansa. Näin ollen tällä viimeksi mainitulla perusteella neuvostoa ei – toisin kuin kantaja väittää – voida moittia siitä, että se valitti 21.3.2012 annetusta tuomiosta Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) voidakseen, kuten se vastineessa täsmentää, käyttää ”maantieteellisiä rajoittavia toimenpiteitä koskevaa vakiintunutta oikeuskäytäntöä”, koska tällainen väite liittyy selvästi SEUT 256 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuun oikeuskysymykseen.

75 Toisaalta kantajan väite, jonka mukaan neuvosto valitti 21.3.2012 annetusta tuomiosta Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) ainoastaan painostaakseen Iranin islamilaista tasavaltaa lopettamaan ydinohjelmansa ja pitämällä siten voimassa riidanalaisten säädösten kantajaan kohdistuvat vaikutukset, ei voi menestyä. Sen lisäksi, että tämän väitteen tueksi ei nimittäin

ole esitetty mitään todisteita tai tietoja, on joka tapauksessa todettava, että mainittujen vaikutusten voimassa pitäminen kuuluu erottamattomasti päätökseen hakea muutosta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 60 artiklan toisen kohdan nojalla. Kyseisen artiklan mukaan ”poiketen siitä, mitä [SEUT] 280 artiklassa määrätään, unionin yleisen tuomioistuimen päätökset, joilla julistetaan asetus mitättömäksi, tulevat voimaan vasta tämän perussäännön 56 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun ajan kuluttua tai jos muutosta on haettu tämän ajan kuluessa, muutoksenhaun hylkäämisestä”.

76 On myös muistettava (ks. edellä 19 kohta), että unionin yleinen tuomioistuin katsoi 21.3.2012 annetun tuomion Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) 106 kohdassa asetuksen N:o 961/2010 kumoamisen ajallisten vaikutusten osalta, että käsiteltävässä asiassa ei vaikuttanut siltä, että asetuksella N:o 961/2010 säädettyjen rajoittavien toimenpiteiden tehokkuus vaarantuisi niin vakavalla ja korjaamattomalla tavalla, että voitaisiin oikeuttaa kyseisen asetuksen vaikutusten voimassaolon pysyttäminen kantajiin nähden unionin tuomioistuimen perussäännön 60 artiklan toisessa kohdassa määrättyä aikaa pidemmälle. Samoin saman tuomion 107 kohdassa (ks. edellä 20 kohta) se päätti pitää päätöksen 2010/413, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2010/644, vaikutukset voimassa siihen saakka, kunnes asetuksen N:o 961/2010 kumoamisen vaikutukset tulevat voimaan.

77 Edellä esitetystä seuraa, että riidanalaisten säädösten kantajaan kohdistuvien vaikutusten voimassa pitäminen sen jälkeen, kun viimeksi mainitut säädökset kumottiin 21.3.2012 annetulla tuomiolla Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) perustuu unionin tuomioistuimen perussäännön määräyksien soveltamiseen ja unionin yleisen tuomioistuimen yksinomaiseen harkintavaltaan eikä toimintaan, josta kantaja moittii neuvostoa, siltä osin kuin se on hakenut muutosta mainittuun tuomioon.

78 Näin ollen, koska kantaja ei ole esittänyt mitään objektiivista seikkaa, jolla voitaisiin näyttää toteen, että neuvosto valitti 21.3.2012 annetusta tuomiosta Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) aiheuttaakseen sille haittaa tai painostaakseen Iranin islamilaista tasavaltaa lopettamaan ydinohjelmansa, väite, jonka mukaan neuvosto käytti väärin harkintavaltaansa, mikä pahensi käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan oikeussäännön rikkomista, on hylättävä perusteettomana.

79 Siltä osin kuin kyse on toisesta lainvastaisuudesta, joka koskee perusoikeuskirjan 16 ja 17 artiklan rikkomista, on todettava, että kantaja ainoastaan muistuttaa välttämättömistä edellytyksistä, joiden on täytyttävä, jotta kyse on perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien vaarantamisesta, ja väittää, että siihen kohdistuneiden riidanalaisten toimenpiteiden tarkoituksena ja vaikutuksena oli rajoittaa sen omistusoikeutta ja elinkeinovapautta, sellaisina kuin ne on tunnustettu perusoikeuskirjan 16 ja 17 artiklassa.

80 Vaikka omaisuudensuoja on vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan taattu perusoikeuskirjan 17 artiklassa, se ei nauti unionin oikeudessa absoluuttista suojaa, vaan se on otettava huomioon suhteessa sen tehtävään yhteiskunnassa. Tästä syystä tämän oikeuden käyttöä voidaan rajoittaa, kunhan rajoitukset tosiasiassa palvelevat yleisen edun mukaisia unionin tavoitteita eikä niillä puututa perusoikeuksiin tavoitellun päämäärän kannalta suhteettomasti ja tavalla, jota ei voida hyväksyä ja jolla loukattaisiin näin suojatun oikeuden keskeistä sisältöä (ks. tuomio 13.9.2013, Makhlouf v. neuvosto, T-383/11, EU:T:2013:431, 97 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tätä oikeuskäytäntöä voidaan soveltaa analogisesti elinkeinovapauteen, joka taataan perusoikeuskirjan 16 artiklassa.

81 Käsiteltävässä asiassa on ensinnäkin todettava, että päämäärä, jota tavoiteltiin riidanalaisten säädösten antamisella kantajaa vastaan siltä osin kuin niissä säädetään sen varojen, rahoituksen lähteiden ja muiden taloudellisten resurssien jäädyttämisestä, oli estää ydinaseiden levittäminen ja painostaa siten Iranin islamilaista tasavaltaa lopettamaan kyseinen toiminta. Tämä tavoite oli osa laajempaa

pyrkimystä kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämiseksi ja oli siksi legitiimi ja riittävä (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 13.9.2013, Makhlouf v. neuvosto, T-383/11, EU:T:2013:431, 100 ja 101 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

82 Toiseksi riidanalaiset toimenpiteet olivat myös tarpeellisia, koska vaihtoehtoiset ja vähemmän rajoittavat toimenpiteet, kuten ennakkolupajärjestelmä tai velvoite perustella luovutettujen varojen käyttöä jälkikäteen, eivät mahdollistaneet sitä, että tavoiteltu päämäärä eli estää ydinaseiden levittäminen ja painostaa siten Iranin islamilaista tasavaltaa lopettamaan kyseinen toiminta saavutetaan yhtä tehokkaasti, kun otetaan erityisesti huomioon mahdollisuus kiertää asetettuja rajoituksia (ks. analogisesti tuomio 13.9.2013, Makhlouf v. neuvosto, T-383/11, EU:T:2013:431, 101 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

83 Näin ollen kantaja ei ole osoittanut, että riidanalaiset toimet olisivat loukanneet sen perusoikeuskirjan 16 ja 17 artiklaan perustuvia oikeuksia.

84 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava, että ainoastaan ensimmäinen lainvastaisuus, joka koskee riidanalaisten säädösten antamista ja sitä, että neuvosto säilytti kantajan nimen riidanalaisissa luetteloissa, vaikka sillä ei ollut mitään todisteita näiden toimien tueksi, on lainvastaisuus, joka voi synnyttää unionin vastuun edellä 64 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

2. Väitetty vahinko ja moititun toiminnan lainvastaisuuden ja kyseisen vahingon välinen syy-yhteys

85 Kantaja katsoo näyttäneensä toteen sille riidanalaisten säädösten vuoksi aiheutuneen todellisen ja varman aineellisen ja aineettoman vahingon sekä moititun toiminnan lainvastaisuuden ja väitetyn vahingon välisen syy-yhteyden. Käsiteltävän asian erityiset olosuhteet huomioon ottaen se katsoo, että 30.5.2017 annetussa tuomiossa Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (C-45/15 P, EU:C:2017:402) ei kyseenalaisteta sen vahingonkorvausvaatimuksen perusteltavuutta.

86 Se väittää vastauksessaan, että neuvosto pyrkii SEUT 340 artiklan vastaisesti asettamaan edellytyksiä, joilla yksityisten on käytännössä mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa käyttää oikeuttaan saada korvausta.

87 Vastauksena neuvoston väitteeseen, joka koskee syy-yhteyden puuttumista, kun otetaan huomioon kantajaan Yhdysvalloissa vuonna 2011 sovelletut rajoittavat toimenpiteet (jäljempänä Yhdysvaltojen toimenpiteet), kantaja huomauttaa, että Yhdysvaltojen toimenpiteet toteutettiin puolitoista vuotta riidanalaisten toimenpiteiden jälkeen ja että niissä viitataan viimeksi mainittuihin toimenpiteisiin ”todisteena”. Näin ollen, koska kyseiset toimenpiteet johtuvat mainituista säädöksistä, ne eivät kantajan mukaan ole voineet aiheuttaa sille itsenäistä vahinkoa, joten mahdollisesti aiheutuneet vahingot ovat sen mukaan suora seuraus neuvoston lainvastaisesta toiminnasta ja neuvoston on korvattava ne. Toisaalta kantaja muistuttaa, että Iranin islamilaisen tasavallan ja Yhdysvaltojen väliset suhteet ovat olleet poikki vuodesta 1980 ja että Yhdysvallat on vuodesta 1995 lähtien kieltänyt kaiken toiminnan ja kaikki liiketoimet iranilaisten yhtiöiden kanssa. Näin ollen se väittää, etteivät Yhdysvaltojen toimenpiteet ole aiheuttaneet sille mitään vahinkoa, koska sillä ei ole suhteita Yhdysvaltoihin sijoittautuneisiin yrityksiin eikä omaisuutta siellä.

88 Neuvosto, jota komissio tukee, kiistää kantajan esittämät väitteet. Se katsoo, että unionin tuomioistuimen 30.5.2017 annetussa tuomiossa Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (C-45/15 P, EU:C:2017:402) esittämät toteamukset, jotka koskevat aineellisen ja aineettoman vahingon korvaamisedellytyksiä, ovat merkityksellisiä ja puoltavat sen käsiteltävässä asiassa esittämiä väitteitä. Neuvosto huomauttaa lisäksi siltä osin kuin on kyse sekä aineellisesta että aineettomasta vahingosta, joita kantaja väittää itselleen aiheutuneen Iranissa, että riidanalaisten toimenpiteiden soveltamisaikana

siihen sovellettiin myös Yhdysvaltojen toimenpiteitä, joilla on myös voinut olla yhtä haitallinen tai jopa haitallisempi vaikutus ja jotka ovat edelleen voimassa. Vastauksessaan neuvosto väittää, että Yhdysvaltojen toimenpiteillä oli todellinen vaikutus kantajan taloudelliseen toimintaan.

89 On tutkittava, onko kantaja näyttänyt toteen väitetyn vahingon sekä moititun toiminnan lainvastaisuuden ja kyseisen vahingon välisen syy-yhteyden.

90 Oikeuskäytännössä todetaan vahingon tosiasiallista syntymistä koskevasta edellytyksestä, että unionin sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu voi syntyä vain, jos kantajalle on tosiallisesti aiheutunut todellista ja varmaa vahinkoa (ks. vastaavasti tuomio 27.1.1982, De Franceschi v. neuvosto ja komissio, 51/81, EU:C:1982:20, 9 kohta ja tuomio 16.1.1996, Candiotte v. neuvosto, T-108/94, EU:T:1996:5, 54 kohta). Kantajan on todistettava, että kyseinen edellytys täyttyy (ks. tuomio 9.11.2006, Agraz ym. v. komissio, C-243/05 P, EU:C:2006:708, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) ja erityisesti esitettävä riittävät todisteet väitetyn vahingon olemassaolosta ja laajuudesta (ks. tuomio 16.9.1997, Blackspur DIY ym. v. neuvosto ja komissio, C-362/95 P, EU:C:1997:401, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

91 Tarkemmin sanottuna sekä aineellisia että aineettomia vahinkoja koskevissa korvausvaatimuksissa, joissa on kyseessä joko symbolinen korvaus tai merkittävän korvauksen saaminen, on täsmennettävä väitetyn vahingon laatu moititun toiminnan osalta ja arvioitava edes suuntaa-antavasti kyseisen vahingon kokonaismäärä (ks. tuomio 26.2.2015, Sabbagh v. neuvosto, T-652/11, ei julkaistu, EU:T:2015:112, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

92 Siltä osin kuin on kyse edellytyksestä, joka koskee toiminnan ja väitetyn vahingon välistä syy-yhteyttä, mainitun vahingon on oltava riittävän suorassa syy-yhteydessä riitautettuun toimintaan nähden ja toiminnan on oltava vahingon määräävä syy, kun taas korvausvelvollisuus ei koske kaikkia lainvastaisen tilanteen kaukaisiakin vahingollisia seurauksia (ks. tuomio 10.5.2006, Galileo International Technology ym. v. komissio, T-279/03, EU:T:2006:121, 130 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. vastaavasti myös tuomio 4.10.1979, Dumortier ym. v. neuvosto, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ja 45/79, EU:C:1979:223, 21 kohta). Kantajan on näytettävä toteen, että väitetyn toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (ks. tuomio 30.9.1998, Coldiretti ym. v. neuvosto ja komissio, T-149/96, EU:T:1998:228, 101 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

93 Edellä mainitun oikeuskäytännön perusteella on tutkittava, onko kantaja käsiteltävässä asiassa näyttänyt toteen, että sille on riidanalaisten säädösten antamisen ja sen seurauksena, että sen nimi säilytettiin riidanalaisissa luetteloissa, aiheutunut todellista ja varmaa aineetonta ja aineellista vahinkoa ja että mainittujen säädösten antamisen ja kyseisen vahingon välillä on syy-yhteys.

a) Väitetty aineellinen vahinko ja syy-yhteyden olemassaolo

94 Kantaja nojautuu 21.7.2015 päivättyyn raporttiin, joka on kannekirjelmän liitteessä A.2 ja jonka on laatinut Pariisin Île-de-Francen alueen (Ranska) tilintarkastajien ammattijärjestöön kuuluva tilintarkastusyhtiö (jäljempänä tilintarkastusraportti), väittäessään, että sille aiheutui riidanalaisten säädösten antamisen jälkeen kahdentyyppisiä aineellisia vahinkoja Iranissa sekä kahdentyyppisiä aineellisia vahinkoja Euroopassa. Se vaatii, että neuvosto velvoitetaan maksamaan sille korvausta kaikista näistä vahingoista yhteensä 11 009 560 euroa.

95 Vastauksena kolmannen prosessinjohtotoimen yhteydessä esitettyyn kysymykseen, joka koskee ristiriitaa kannekirjelmän vaatimusosassa mainitun aineellisen vahingon kokonaismäärän (11 009 560 euroa) ja väitettyihin aineellisiin vahinkoihin, sellaisina kuin ne on esitetty kannekirjelmän perusteluissa, liittyvien määrien yhteissumman välillä, kantaja toteaa, että kyseinen ristiriita johtuu sen tekemästä ilmeisestä laskuvirheestä, joka unionin yleisen tuomioistuimen on otettava huomioon. Vaikka se nimittäin mainitsi kunkin Iranissa aiheutuneen taloudellisen ja toiminnallisen vahingon

määrän kannekirjelmän osastoissa E.1.1.2, E.1.1.3 ja E.1.1.4, se unohti tehdä sen osastossa E.1.1.1 tarkoitetun Iranissa aiheutuneen taloudellisen ja toiminnallisen vahingon osalta. Se täsmentää kuitenkin, että viimeksi mainittu taloudellinen vahinko, joka koskee ”kirjanpidollisen nettotuloksen pienenemistä”, jonka se arvioi 2 932 367 euroksi, sisällytetään aineellisen vahingon kokonaismäärään, jonka määräksi se vahvistaa ”11 009 560 euroa[,] kuten on mainittu sekä toiminnallisia vahinkoja koskevassa kannekirjelmän osassa että kannekirjelmän liitteen A.2 sivulla 35”.

96 On huomautettava, että vahingon ja syy-yhteyden olemassaolon osoittamiseksi kantaja tukeutuu olennaisesti tilintarkastusraporttiin. Tämä käy selvästi ilmi kannekirjelmän osastossa E, jonka otsikko on ”Aineellinen vahinko ja syy-yhteyden olemassaolo”, olevista 60–101 kohdasta luettuina yhdessä mainitun raportin sivujen 8–27 kanssa. Näissä kannekirjelmän kohdissa toistetaan sanasta sanaan tilintarkastusraportin mainituilla sivuilla olevia kokonaisia kohtia. Kantaja on korkeintaan yrittänyt toisinaan tehdä yhteenvedon tietyistä mainitun raportin osista pelkästään siitä otettujen irrallisten katkelmien avulla.

97 Tässä tapauksessa ja, koska suuri osa kantajan väitteistä, jotka koskevat aineellista vahinkoa, johon se vetoaa, perustuu tilintarkastusraporttiin sisältyviin arviointeihin, on ennen aineellisten vahinkojen, joita kantaja väittää itselleen aiheutuneen Iranissa ja Euroopassa, ja syy-yhteyden olemassaolon tutkimista aluksi tutkittava tilintarkastusraportin todistusarvo.

1) Tilintarkastusraportin todistusarvon tutkiminen

98 Todisteen käsitettä koskevien unionin oikeussääntöjen puuttuessa unionin tuomioistuimet ovat vahvistaneet vapaan todistusharkinnan periaatteen eli todistuskeinojen vapauden periaatteen, joka on ymmärrettävä niin, että tietyn tosiseikan toteen näyttämiseksi saadaan käyttää minkä tahansa luonteisia todistuskeinoja, esimerkiksi todistajien kuulemista, kirjallisia todisteita, myöntämistä (ks. vastaavasti tuomio 23.3.2000, Met-Trans ja Sagpol, C-310/98 ja C-406/98, EU:C:2000:154, 29 kohta; tuomio 8.7.2004, Dalmine v. komissio, T-50/00, EU:T:2004:220, 72 kohta ja julkisasiamies Mengozzin ratkaisuehdotus Archer Daniels Midland v. komissio, C-511/06 P, EU:C:2008:604, 113 ja 114 kohta). Vastaavasti unionin tuomioistuimet ovat vahvistaneet näytön vapaan arvioinnin periaatteen, jonka mukaan todisteen luotettavuuden eli todistusarvon määrittäminen perustuu tuomioistuimen käsitykseen (tuomio 8.7.2004, Dalmine v. komissio, T-50/00, EU:T:2004:220, 72 kohta ja julkisasiamies Mengozzin ratkaisuehdotus Archer Daniels Midland v. komissio, C-511/06 P, EU:C:2008:604, 111 ja 112 kohta).

99 Asiakirjan todistusarvoa arvioitaessa on otettava huomioon useita seikkoja, kuten asiakirjan alkuperä, sen laatimisolosuhteet, adressaatti ja sisältö sekä pohdittava, vaikuttavatko siinä esitetyt tiedot näiden seikkojen perusteella järkeviltä ja luotettavilta (tuomio 15.3.2000, Cimenteries CBR ym. v. komissio, T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ja T-104/95, EU:T:2000:77, 1838 kohta ja tuomio 7.11.2002, Vela ja Tecnagrind v. komissio, T-141/99, T-142/99, T-150/99 ja T-151/99, EU:T:2002:270, 223 kohta).

100 Unionin tuomioistuimet ovat jo katsoneet tässä yhteydessä, että arviointia ei voida pitää neutraalina ja riippumattomana asiantuntijalausuntona, koska se on kantajan pyytämä ja rahoittama ja laadittu sen antamien tietojen perusteella ilman mitään näiden tietojen täsmällisyyttä ja asianmukaisuutta koskevaa riippumatonta tarkastusta (ks. vastaavasti tuomio 3.3.2011, Siemens v. komissio, T-110/07, EU:T:2011:68, 137 kohta).

101 Unionin tuomioistuimella on myös ollut tilaisuus todeta, että asiantuntijalausuntoa voidaan pitää todistusvoimaisena ainoastaan sen objektiivisen sisällön perusteella, ja pelkkä tällaisessa asiakirjassa esitetty sellainen toteamus, jonka tueksi ei ole esitetty muuta näyttöä, ei ole itsessään ratkaiseva (ks. vastaavasti tuomio 16.9.2004, Valmont v. komissio, T-274/01, EU:T:2004:266, 71 kohta).

102 Tilintarkastusraportin todistusarvo on käsiteltävässä asiassa arvioitava edellä 98–101 kohdassa mainittujen periaatteiden valossa.

103 Tältä osin on huomattava, että tilintarkastusraportin on laatinut Pariisin Île-de-Francen alueen tilintarkastajien ammattijärjestöön kuuluva tilintarkastusyhtiö. Mainitun raportin sivuilla 2 ja 3 olevasta 21.7.2015 päivätystä kirjeestä, jonka kyseinen järjestö lähetti kantajalle, ilmenee, että 18.6.2015 pidetyssä kokouksessa asetettujen edellytysten mukaisesti kantajan kyseiselle yhtiölle antaman tehtävän tarkoituksena oli arvioida vahingot, joita riidanalaisista toimenpiteistä aiheutui kantajalle ja sen enemmistöosakkaalle Mahmoudianille Iranissa ja Euroopassa. Kyseisen tehtävän toteuttamisen osalta kirjeessä täsmennetään erityisesti, että ”tämä kertomus on laadittu Fulmen-yhtiön meille toimittamien asiakirjojen ja iranilaisilta laitoksilta saatujen tietojen pohjalta”. Mainitun kirjeen sanamuodosta ilmenee, että tilintarkastusraportti laadittiin kantajan pyynnöstä väitetyn aineellisen vahingon olemassaolon ja laajuuden osoittamiseksi nyt käsiteltävässä asiassa ja että se perustuu ensisijaisesti kantajan toimittamiin asiakirjoihin. On korostettava, että mainittuja asiakirjoja, joihin toisinaan viitataan alaviitteissä, ei ole liitetty tilintarkastusraporttiin.

104 Tilintarkastusraportin todistusarvo on edellä 98–101 kohdassa mainittujen periaatteiden mukaisesti suhteutettava siihen asiayhteyteen, jossa se on laadittu. Kertomus itsessään ei anna takeita sisältönsä luotettavuudesta varsinkaan siltä osin kuin on kyse väitetyn vahingon olemassaolosta ja laajuudesta. Sitä voidaan pitää enintään alustavana näyttönä edellyttäen, että sen tueksi esitetään muita todisteita.

105 Edellä 96 kohdassa esitetystä seikasta eli siitä, että osoittaakseen vahingon ja syy-yhteyden olemassaolon kantaja tukeutuu olennaisesti tai jopa yksinomaan tilintarkastusraporttiin, kun otetaan huomioon edellä 98 kohdassa mainittu vapaan todistusharkinnan periaate eli todistuskeinojen vapauden periaate, on todettava, että tämäntyyppisen asiakirjan käyttö tällä tavoin on itsessään sallittua.

106 Kuten edellä 104 kohdassa kuitenkin todettiin, kun otetaan huomioon asiayhteys, jossa tilintarkastusraportti laadittiin – vaikka se olisi merkitty tilintarkastajan sinetillä – ja edellä 98–101 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti tilintarkastusraportti ei anna takeita sisältönsä luotettavuudesta varsinkaan siltä osin kuin on kyse väitetyn vahingon olemassaolosta ja laajuudesta, koska sen tueksi ei ole esitetty muuta näyttöä.

2) Iranissa väitetysti aiheutuneet aineelliset vahingot ja syy-yhteyden olemassaolo

107 Kantaja väittää, että riidanalaisten toimenpiteiden täytäntöönpanon jälkeen sille aiheutui Iranissa aineellisia vahinkoja, jotka se jakaa kahteen luokkaan eli yhtäältä taloudellisiin ja toiminnallisiin vahinkoihin ja toisaalta lähinnä liiketoiminnallisiin tai rakenteellisiin vahinkoihin.

108 Aluksi on todettava, että kannekirjelmän 78, 80 ja 81 kohdassa kantaja ilmoittaa nimenomaisesti, että se ei sisällytä nyt käsiteltävään vahingonkorvausvaatimukseen vahinkoja, jotka koskevat sen asiakkaille hankkeiden viivästymisen takia maksettavia sopimussakkoja, sen kansainvälisen toiminnan supistumista sekä sen avain- ja johtohenkilöiden lähtöä, vaikka se luokittelikin kyseiset vahingot kuuluviksi edellä 107 kohdassa mainittuihin kahteen aineellisten vahinkojen luokkaan.

i) Taloudelliset ja toiminnalliset vahingot

109 Kantaja väittää, että riidanalaiset toimenpiteet vaikuttivat meneillään olevien hankkeiden toteuttamiseen, koska sen oli mahdotonta ostaa tiettyjä Euroopasta peräisin olevia laitteita ja se ei joissakin tapauksissa voinut korvata kyseisiä laitteita eikä näin ollen kyennyt toteuttamaan kyseessä olevia hankkeita, ja niissä tapauksissa, joissa se onnistui korvaamaan mainitut laitteet, hankkeiden toteuttaminen viivästyi ja sen kate pieneni kyseisten muutosten takia. Tästä seuraa kantajan mukaan

kolmen tyyppisiä vahinkoja, toisin sanoen vuotuisen kirjanpidollisen nettotuloksen pieneneminen ja se, ettei se voinut saattaa päätökseen neljää voimassa olevaa sopimusta Iranissa vuosina 2010–2014 eikä tehdä uusia sopimuksia Iranissa riidanalaisena ajanjaksona.

110 Neuvosto, jota komissio tukee, kiistää kantajan väitteet, jotka koskevat sen vaatimusta saada korvausta erilaisista taloudellisista ja toiminnallisista vahingoista, joita se väittää sille aiheutuneen Iranissa.

111 Ensinnäkin sen vahingon osalta, joka koskee kantajan kirjanpidollisen nettotuloksen pienenemistä, se väittää, että liikevaihto, kirjanpidollinen nettovoitto ja voittomarginaali laskivat selvästi vuodesta 2011 lähtien. Se, että nettotulos suhteessa liikevaihtoon pieneni (2,14 prosentista –4,35 prosenttiin kausien 2007/2011 ja 2011/2014 välisenä aikana), on kantajan mukaan suoraan yhteydessä siihen, että se merkittiin riidanalaisiin luetteloihin. Kyseinen pieneneminen on kantajan mukaan seurausta seuraavista viidestä seikasta: rahoitus- ja pankkikulujen kasvusta, hankkeiden viivästymisen takia asiakkaille maksettavista sopimussakoista, raaka-aineiden ostohintojen noususta sen seurauksena, että ostot ulkomailta tehtiin välittäjien kautta, korkeakatteisten jakelusopimusten, kuten Omicron-yhtiön kanssa tehdyn jakelusopimuksen, purkamisesta, ja lisäkustannuksista, joita aiheutui riidanalaisten toimenpiteiden, kuten ehdotettujen tutkimusten ja laitosten myöhemmästä uudelleentarkastelusta, mahdollisten uusien toimittajien etsimisestä ja henkilöstön siirtämisestä uusiin tehtäviin riidanalaisten toimenpiteiden hoitamista varten. Vastauksessaan kantaja esittää kaaviomuotoisen tiivistelmätaulukon, joka sisältää sen kirjanpidollisen nettotuloksen pienenemisestä aiheutuneen vahingon laskentamenetelmän.

112 Siltä osin kuin on kyse näytöstä, joka koskee kirjanpidollisen nettotuloksen pienenemisestä aiheutuneen vahingon tosiasiallista syntymistä, on heti aluksi todettava, että, kuten neuvosto korostaa, kantaja ei esitä kannekirjelmässä mitään numeromääräistä korvausvaatimusta tästä vahingosta kokonaisuudessaan.

113 Kuten edellä 95 kohdassa mainittiin, kolmannen prosessinjohtotoimen yhteydessä esitettyyn kysymykseen antamassaan vastauksessa kantaja selittää sen, ettei se ole ilmoittanut kirjanpidollisen nettotuloksen pienenemiseen perustuvan vahingonkorvausvaatimuksen määrää, tekemällään ilmeisellä laskuvirheellä, joka unionin yleisen tuomioistuimen on sen mukaan näin ollen otettava huomioon.

114 Ensimmäiseksi on kuitenkin katsottava, että vaikka kannekirjelmän osastossa E.1.1.1 tarkoitetun aineellisen vahingon arvioimatta jättäminen on objektiivinen tosiasia, se ei kuitenkaan, kuten kantaja väittää, ole osoitus ilmeisestä laskuvirheestä.

115 On nimittäin todettava, että niiden viiden seikan perusteella, jotka kantajan mukaan ovat syynä osastossa E.1.1.1 tarkoitettuun vahinkoon, perustelut, jotka liittyvät toiseen ja kolmanteen seikkaan, joista edellinen koskee asiakkaille maksettuja viivästyssakkoja, ja jälkimmäinen raaka-aineiden hankintakustannusten nousua, eivät sisällä lainkaan arviointia. Tässä tilanteessa voidaan katsoa, että osastossa E.1.1.1 tarkoitetun vahingon kokonaismäärän arvioimatta jättäminen voi selittyä sillä, ettei yhtäkään niistä tekijöistä, joiden tuloksena vahinko syntyi, ole arvioitu. Näin ollen kantajan tekemä laskuvirhe ei ole siinä määrin ilmeinen, että unionin yleinen tuomioistuin voisi ottaa sen huomioon.

116 Toiseksi on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kannekirjelmää voidaan tukea ja täydentää tietyiltä osin viittaamalla sen liitteenä olevien asiakirjojen kohtiin, mutta viittaamalla yleisluonteisesti joihinkin asiakirjoihin, vaikka ne olisivatkin kannekirjelmän liitteinä, ei korjata sitä, että kanteessa ei ole mainittu olennaisia oikeudellisia perusteita ja perusteluja, jotka siinä on mainittava. Unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä ei myöskään ole yrittää etsiä ja tunnistaa liitteistä niitä perusteita ja väitteitä, joihin kanteen voitaisiin katsoa perustuvan, koska liitteillä on puhtaasti todistuksellinen ja täydentävä tehtävä (ks. tuomio 14.12.2005, Honeywell v. komissio, T-209/01, EU:T:2005:455, 57 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

117 Käsiteltävässä asiassa kantaja ei kolmannen prosessinjohtotoimen yhteydessä esitettyyn kysymykseen antamassaan vastauksessa, sellaisena kuin se esitetään edellä 95 kohdassa, millään tavalla tuo esiin, että ilmeinen laskuvirhe, johon se vetoaa, voitaisiin todeta tilintarkastuskertomusta luettaessa.

118 On kuitenkin todettava, että kannekirjelmän osastossa E.1.1.1 olevissa 62–74 kohdassa toistetaan lähes sanasta sanaan tilintarkastuskertomuksen sivuilla 9–13 olevat kohdat, jotka ovat mainitun raportin otsikon ”1 kohta: Kirjanpidollisen nettotuloksen pieneneminen” alla. Kyseisten kannekirjelmän kohtien ja tilintarkastusraportin kohtien perusteella yhdessä luettuina on mahdollista todeta, ettei kantaja ole toistanut mainittuja kohtia täydellisesti, Kantaja ei nimittäin ole toistanut mainitun raportin sivuilla 12 ja 13 esitettyä taulukkoa 6, jonka otsikko on ”Nettotuloksen aleneminen suhteessa [vuosien 2011 ja 2014 välisenä aikana] toteutuneeseen [liikevaihtoon]”, eikä saman raportin sivulla 13 olevaa päätelmää, jossa arvioidaan kyseessä olevan aineellisen vahingon määräksi 2 932 367 euroa.

119 Kun otetaan huomioon edellä 116 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö, unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä ei kuitenkaan ole arvioida, johtuuko se, ettei kantaja jäljentänyt edellä 118 kohdassa mainittua taulukkoa eikä päätelmää, sen tietoisesta valinnasta, joka perustuu sen valinnanvapauteen sen laatiessa perustelujaan ja kirjelmiään, vai pelkästä unohduksesta, jota voidaan pitää ilmeisenä laskuvirheenä, jonka unionin yleinen tuomioistuin voi ottaa huomioon.

120 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että kantaja ei ole esittänyt näyttöä väitetyn vahingon tosiasiallisesta syntymisestä, joten vaatimus kirjanpidollisen nettotuloksen pienenemiseen perustuvan vahingon korvaamisesta on hylättävä perusteettomana, eikä syy-yhteyttä ole tarpeen tutkia.

121 Toiseksi siltä osin kuin on kyse vahingosta, joka aiheutui neljän voimassa olevan sopimuksen eli Kamyaran & Shaked-, Mahyar-, 6 Trans Khouzestan- ja GIS Tehranon -hankkeista tehtyjen sopimusten, joiden arvoksi kantaja arvioi 771 577 euroa, purkamisesta, on riittävää todeta, että kantaja ei selvästikään esitä näyttöä väitetyn toiminnan ja vahingon välisestä syy-yhteydestä.

122 Kantaja ainoastaan väittää yhtäältä, että koska sen liikekumppanit kieltäytyivät luovuttamasta sille laitteita, jotka sen piti toimittaa, sen oli pakko keskeyttää neljän hankkeen täytäntöönpano Iranissa vuosina 2010–2014, ja toisaalta, että riidanalaisten säädösten antaminen oli ainoa ratkaiseva tekijä, joka johti sopimusten irtisanomiseen.

123 Tämän kaksiosaisen väitteen tueksi kantaja viittaa ainoastaan kannekirjelmän liitteeseen A.6, johon sisältyy ”jäljennös Kamyaran-, Trans-, Mahyar- ja GIS Tehran -hankkeiden asiakirjoista”. Vastauskirjelmässään se lisäsi liitteisiin C.5, C.6 ja C.7 kolme asiakirjaa, jotka sisältävät kyseisistä neljästä hankkeesta kolmen katetta koskevan laskelman ja siihen liittyvän rahoitusselvityksen.

124 On todettava, ettei kannekirjelmässä esitettyjen väitteiden, jotka rajoittuvat muutamiin riveihin, vastauskirjelmässä esitettyjen väitteiden eikä näiden kirjelmien liitteenä olevien asiakirjojen voida katsoa antavan pienintäkään näyttöä väitetyn toiminnan ja vahingon välisestä syy-yhteydestä.

125 Kanne- tai vastauskirjelmään ei nimittäin sisälly mitään seikkaa, joka voisi osoittaa, että riidanalaiset toimenpiteet olivat, kuten kantaja väittää, ratkaiseva syy kannekirjelmässä tarkoitettujen neljän hankkeen keskeytymiseen. Kantaja ei myöskään esitä mitään näyttöä siitä, että sen liikekumppanit kieltäytyivät luovuttamasta sille laitteita, joita se tarvitsi mainittujen hankkeiden toteuttamiseen.

126 Lisäksi kantaja täsmentää vastauksessaan, etteivät Yhdysvaltojen toimenpiteet voineet aiheuttaa väitettyä vahinkoa, koska yhtäältä sillä ei ollut minkäänlaisia suhteita yhdysvaltalaisiin yrityksiin eikä se käynyt Yhdysvaltojen kanssa tarvikekauppaa, ja toisaalta koska kolme suurinta kansainvälistä laitetoimittajaa ovat eurooppalaiset yhtiöt Schneider, ABB ja Siemens.

127 Tällaisten väitteiden ei kuitenkaan voida katsoa millään tavalla antavan näyttöä siitä, että väitetty toiminta on ratkaiseva syy nyt käsiteltävään vahinkoon eli neljän Iranissa voimassa olevan sopimuksen purkamiseen.

128 Edellä esitetystä seuraa, että koska kantaja ei ole esittänyt näyttöä syy-yhteydestä, vaatimus neljän sopimuksen purkamisesta aiheutuneen vahingon korvaamisesta on hylättävä perusteettomana.

129 Kolmanneksi kantaja väittää uusien sopimusten menettämisestä Iranissa aiheutuneen vahingon osalta, että koska se menetti toimituslähteitään ja henkilöstönsä jäseniä, sen oli mahdotonta saada uusia markkinoita kyseisessä maassa riidanalaisena ajanjaksona. On katsottava, että riidanalaisella ajanjaksolla kantaja tarkoittaa ajanjaksoa, joka ulottuu sen nimen merkitsemisestä ensimmäisen kerran luetteloon 26.7.2010 (ks. edellä 10 kohta) sen nimen poistamiseen riidanalaisista luetteloista 19.12.2013 (ks. edellä 23 kohta) (jäljempänä riidanalainen ajanjakso). Se arvioi näin aiheutuneen vahingon määräksi 2 838 897 euroa. Aluksi on jälleen todettava, että kantaja ei esitä näyttöä väitetyn toiminnan ja vahingon välisestä syy-yhteydestä.

130 Tältä osin se nimittäin väittää vain, että kun otetaan huomioon tilastotiedot, jotka koskevat Iranissa tehtyjä sähköalan investointeja ja sen markkinaosuuden kehitystä – se on laskenut riidanalaisia toimenpiteitä edeltäneiden kahdeksan vuoden tasosta eli 10,69 prosentista 2,70 prosenttiin riidanalaisena ajanjaksona – mainitulla alalla, ”on ilmeistä, että kantajan markkinaosuus on pienentynyt erittäin merkittävästi seuraamusten vaikutuksesta”.

131 Tilintarkastusraportin taulukossa 9 olevista tiedoista ilmenee ensinnäkin, että Iranin sähköalan investoinnit, jotka kasvoivat vuosien 2007–2008 ja 2008–2009 välisenä aikana 786 000 000 eurosta 1 070 785 714 euroon, ovat verovuodesta 2009–2010 vähentyneet noin 16,6 prosenttia, sen jälkeen verovuoden 2010–2011 osalta noin 10 prosenttia, verovuoden 2011–2012 osalta noin 33,44 prosenttia ja lopuksi verovuoden 2012–2013 osalta noin 52,7 prosenttia. Näiden tietojen perusteella voidaan siis todeta, että verovuodesta 2009–2010 eli ennen riidanalaisten säädösten antamista Iranin sähköalan investoinnit olivat alkaneet vähentyä merkittävästi.

132 Tilintarkastusraportin taulukosta 10 ilmenee toisaalta, että kantaja ei tosin tehnyt yhtään uutta sopimusta verovuosien 2012–2013 ja 2013–2014 aikana. Samasta taulukosta kuitenkin ilmenee, että verovuoden 2011–2012 aikana eli yli vuosi riidanalaisten säädösten antamisen jälkeen kantaja oli onnistunut tekemään sopimuksia, joiden arvo oli yli kaksi kertaa suurempi kuin sen vuosina 2010–2011 tekemien sopimusten.

133 Tilintarkastusraportin taulukoissa 9 ja 10 olevien tietojen perusteella ei näin ollen voida esittää näyttöä väitetyn toiminnan ja kyseessä olevan vahingon välisestä syy-yhteydestä.

134 On myös korostettava, että koska riidanalaisia toimenpiteitä sovelletaan vain unionissa, niissä ei siis sellaisinaan kielletty kantajaa osallistumasta kilpailuihin uusista markkinoista Iranissa. Kantaja ei kuitenkaan esitä mitään näyttöä, joka osoittaisi, että se olisi ainakin tehnyt tarjouksen saadakseen tällaisia sopimuksia ja että sen tarjous olisi hylätty – kuten se väittää – erityisesti sen puutteellisten teknisten valmiuksien ja asiantuntemuksen takia. Loppujen lopuksi se ei edes väitä osallistuneensa kilpailuun mistään markkinoista Iranissa vaan toteaa vain, ettei se tehnyt yhtään sopimusta vuosina 2012–2014.

135 Kantaja ei myöskään täsmennä, mitkä sähkölaitteistojen hankintalähteet ja henkilöstönsä jäsenet, joilla oli tällaisten sopimusten täytäntöönpanoa varten vaadittava ammattikokemus, se menetti riidanalaisten säädösten antamisen seurauksena.

136 Edellä esitetyn perusteella kantaja ei esitä näyttöä siitä, että riidanalaisten toimenpiteiden toteuttaminen selittäisi sen sähköalan markkinaosuuden pienenemisen Iranissa. Sekä mainitun alan vaikeudet, jotka liittyvät investointien vähenemiseen, että näytön puuttuminen siitä, että kantaja oli tehnyt tarjouksen mainitun alan sopimuksista, voivat selittää tällaisen markkinaosuuden pienenemisen.

137 Koska kantaja ei näin ollen ole esittänyt näyttöä syy-yhteydestä, vaatimus sen vahingon korvaamisesta, joka aiheutui uusien sopimusten menettämisestä Iranissa, on hylättävä perusteettomana.

138 Edellä esitetyn perusteella vaatimus taloudellisten ja toiminnallisten vahinkojen korvaamisesta on hylättävä perusteettomana.

ii) Liiketoiminnalliset tai rakenteelliset vahingot

139 Siltä osin kuin kyse on lähinnä liiketoiminnallisista tai rakenteellisista vahingoista, joiden korvaamista kantaja vaatii, se väittää ensinnäkin, että sen merkitseminen riidanalaisiin luetteloihin johti suhteiden, joita sillä oli pankkien ja ensisijaisten kumppaneiden kanssa, keskeytymiseen. Toiseksi sen merkitseminen riidanalaisiin luetteloihin olisi seuraamusten ketjureaktion välttämiseksi edellyttänyt konsernin rakenteellista supistamista sen omistusosuuksien, joista kolme oli enemmistöosuuksia kuudessa muussa iranilaisyhtiössä, pakkomyynnin kautta.

140 Neuvosto, jota komissio tukee, vaatii hylkäämään vaatimuksen Iranissa aiheutuneiksi väitettyjen liiketoiminnallisten tai rakenteellisten vahinkojen korvaamisesta.

141 Ensinnäkin siltä osin kuin on kyse yhtäältä liikesuhteiden katkeamisesta Tejarat-pankin ja kuuden ensisijaisen kumppanin eli yhtäältä Omicron-yhtiön ja toisaalta viiden muun yhtiön kanssa, mikä kantajan mukaan aiheutui riidanalaisista toimista, kantaja kylläkin myöntää, että näiden eri kumppanuuksien purkamisen vaikutus sen toimintaan on jo otettu huomioon sen kirjanpidollisen nettotuloksen pienenemisestä tehdyssä laskelmassa, johon vedottiin jo taloudellisten ja toiminnallisten vahinkojen ryhmässä. Se vetoaa kuitenkin nyt aiheutuneeksi väitetyn vahingon perusteella myös vahinkoihin, jotka ilmenivät seuraamusten kumoamisen jälkeen ja jotka koskevat lähinnä kyseisten ensisijaisten kumppanuuksien ennalleen saattamista. Näiden ensisijaisten kumppanuuksien menettäminen – riippumatta riidanalaisen ajanjakson aikana realisoitumattomista voitoista – aiheutti kantajan mukaan sille arviolta 1 026 974 euron suuruisen vahingon.

142 Vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen ensin kolmannen prosessinjohtotoimen yhteydessä ja sen jälkeen istunnossa esittämään kysymykseen kantaja ilmoitti luopuvansa vahingonkorvausvaatimuksestaan, joka liittyi suhteiden katkeamiseen Tejarat-pankin kanssa, mikä merkittiin istuntopöytäkirjaan. Näin ollen liikesuhteiden katkeamisesta aiheutuneen vahingon tutkiminen rajoittuu niihin kuuteen ensisijaiseen kumppanuuteen, joihin kantaja vetoaa.

143 Tässä yhteydessä, ensinnäkin siltä osin kuin on kyse suhteiden katkeamisesta Omicron-yhtiöön, jonka kantaja ilmoittaa toimineen yksinoikeudella jälleenmyyjänä vuodesta 2003 ja riidanalaisten säädösten antamisen jälkeen myöntäneen yksinomaiset jälleenmyyntioikeudet toiselle iranilaisyhtiölle, kantaja arvioi aiheutuneen vahingon määräksi 526 974 euroa, joka vastaa sen kolmen vuoden aikana saamaa vuotuista marginaalia 22 prosentin korolla, jota sovelletaan arviolta 798 449 euron säännöllisten myyntien vuosikeskiarvoon.

144 Vahingon toteen näyttämisen osalta on todettava, että käsiteltävässä asiassa kantaja vaatii korvausta tulevasta tulonmenetyksestä, jonka se laskee kolmen vuoden ajalta eteenpäin.

145 On kuitenkin todettava, että kantaja ei esitä mitään näyttöä kyseessä olevan liikesuhteen katkeamisen seurauksena toteutumatta jääneestä voitosta. Se vetoaa vain siihen, että 22 prosentin nettomääräistä voittomarginaalia sovelletaan sen arvion mukaan 798 449 euron säännöllisten myyntien vuosikeskiarvoon.

146 Yhtäältä ei kannekirjelmästä eikä edes tilintarkastusraportista tai kantajan toimittamista tiedoista kuitenkaan ilmene, miten ”säännöllisten myyntien 798 449 euron vuosikeskiarvo”, johon kantaja vetoaa, on laskettu. Sen väitettyä vahinkoa koskeva laskelma perustuu kuitenkin kyseiseen lukuun. Toisaalta kantaja ei ole myöskään esittänyt mitään seikkaa, joka voisi osoittaa, että sen saama tosiasiallinen – kuten se väittää – voittomarginaali oli 22 prosenttia. Se vain väittää, että tällainen marginaali – kuten kannekirjelmän 86 kohtaan lisätystä alaviitteestä ilmenee – ”laskettiin – – suurimmasta myynnistä ja ottaen huomioon 30 prosentin kulut”, eikä ole mahdollista määrittää, mihin asiakirjoihin kantaja nojautuu esittääkseen näyttöä kyseessä olevan vahingon tosiasiallisesta syntymisestä.

147 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että siltä osin kuin on kyse liikesuhteiden katkeamisesta Omicron-yhtiön kanssa, kantaja ei ole esittänyt näyttöä todellisesta ja varmasta vahingosta.

148 Näin ollen ilman, että on tarpeen tutkia, onko syy-yhteydestä esitetty näyttöä, on hylättävä perusteettomana vaatimus sen vahingon korvaamisesta, joka liittyy kantajan liikesuhteiden katkeamiseen Omicron-yhtiön kanssa.

149 Toiseksi siltä osin kuin on kyse ensisijaisista kumppanuuksista viiden muun yhtiön kanssa kantaja arvioi tällaisten liikesuhteiden ennalleen saattamisen kustannuksiksi 100 000 euroa asiaa kohti.

150 Vahingon toteen näyttämisen osalta on aluksi riittävää todeta, että kantaja ei esitä mitään näyttöä siitä, että sillä olisi suhteita näihin viiteen kyseessä olevaan yritykseen eikä näiden suhteiden luonteesta edes ennen riidanalaisten säädösten antamista. Lisäksi on todettava, että kantaja vetoaa jälleen tulevaan ja hypoteettiseen kiinteämääräiseen kuluun, joka arvioidaan täysin mielivaltaisesti. Näin ollen väitetty vahinko, joka aiheutuu liikesuhteiden katkeamisesta edellä 141 kohdassa mainittujen viiden yhtiön kanssa, ei ole todellinen eikä varma.

151 Edellä esitetystä seuraa, että vaatimus sen vahingon korvaamisesta, joka aiheutui kantajan ja Omicron-yhtiön sekä kantajan ja sen viiden muun ensisijaisen kumppanin välisten suhteiden katkeamisesta, on hylättävä perusteettomana.

152 Toiseksi kantaja väittää, että sen piti luopua omistusosuudestaan useissa iranilaisissa yhtiöissä välttääkseen seuraamusten ketjureaktion. Se toteaa, että koska se ei pysty arvioimaan näistä pakkoluovutuksista ja sen kapasiteetin heikkenemisestä johtuvan taloudellisen tappion määrää, se arvioi ainoastaan mainittujen omistusosuuksien palauttamisen aiheuttamat välttämättömät kulut. Tässä yhteydessä se arvioi etukäteistarkastuksen kustannuksiksi ja asianajokuluiksi 30 000 euroa enemmistö- ja 5 000 euroa vähemmistöosakkuuksien osalta eli yhteensä 105 000 euroa. Kantajan vastauksen liitteenä on kustannusarvio kyseisten yhtiöiden tarkastusyksiköitä varten saman laajuisen konsernin uudelleen muodostamista silmällä pitäen.

153 Vahingon toteen näyttämisen osalta on uudestaan todettava, että väitetty tuleva vahinko on täysin hypoteettinen. Kantaja ei nimittäin esitä mitään sellaisia seikkoja, joilla voitaisiin perustella kahdenlaisia määriä, joita vaaditaan etukäteistarkastuksen kustannusten ja asianajokulujen perusteella ja joita sen mukaan aiheutuisi enemmistö- ja vähemmistöosakkuuksien takaisin hankkimisesta. Muilta osin on todettava, että tässä yhteydessä kantaja itse myöntää kannekirjelmän 11 kohdassa, ettei se pysty arvioimaan yhtäältä kyseessä olevista pakkoluovutuksista johtuvan taloudellisen menetyksen määrää ja toisaalta kapasiteettinsa heikkenemistä. Niiden yhtiöiden osakkeiden, jotka kantajan oli väitteensä mukaan pakko luovuttaa, arvonnousu on kuitenkin olennainen tekijä aiheutuneen vahingon arvioinnin kannalta. Vaikka nimittäin oletettaisiin, että kantaja olisi päättänyt luovuttaa omistusosuutensa useissa

iranilaisissa yhtiöissä välttääkseen ketjureaktion, se ei itsessään riitä todistamaan vahingon olemassaoloa. Kantaja ei myöskään selitä mitenkään, miksi se ei kyennyt tekemään tällaista arviointia vahingosta, johon se vetoaa.

154 Syy-yhteyden osalta on todettava, ettei kantaja ole esittänyt mitään näyttöä siitä, että se olisi luovuttanut omistusosuutensa useissa iranilaisissa yhtiöissä jonkin riidanalaisten säädösten antamiseen liittyvän toimenpiteen seurauksena. Se ei myöskään selvitä, mitkä olivat niiden yritysten, joissa sillä oli omistusosuuksia, omat toimivaltuudet ja teknologiat, joista olisi voinut aiheutua seuraamusten ketjureaktion vaara. Tilintarkastusraportin sivulla 22 – sivulla, johon kantaja viittaa kannekirjelmän 91 kohdassa – olevan taulukon 16 alla olevasta tekstistä ilmenee korkeintaan, että luovutetut omistusosuudet oli alun perin hankittu joko kantajan tarjonnan laajentamiseksi sen omaa tarjontaa täydentäviin tuotteisiin ja palveluihin tai määräysvallan käyttämiseksi yrityksissä, jotka voivat luoda markkinamahdollisuuksia. Vaikka tässä sen investointipäätöksiä koskevassa yleiskuvauksessa mainitut päätökset ovat melko tavallisia yrityksen talousstrategiaan perustuvia valintoja, niiden perusteella ei kuitenkaan voida ymmärtää, mistä syystä kantaja väittää joutuneensa luovuttamaan omistusosuutensa asianomaisissa iranilaisissa yrityksissä.

155 Edellä esitetyn perusteella vaatimus sen vahingon korvaamisesta, jota kantajalle aiheutuu sillä useissa iranilaisissa yhtiöissä olevien omistusosuuksien pakkoluovutuksesta seuraamustenketjureaktion välttämiseksi, on hylättävä perusteettomana, koska kantaja ei ole osoittanut vahingon ja syy-yhteyden olemassaoloa.

156 Edellä esitetystä seuraa, että vaatimus Iranissa väitetysti aiheutuneen aineellisen vahingon korvaamisesta on hylättävä perusteettomana.

3) Euroopassa väitetysti aiheutuneet aineelliset vahingot ja syy-yhteyden olemassaolo

157 Euroopassa väitetysti aiheutuneiden aineellisten vahinkojen osalta kantaja väittää, että riidanalaisten toimenpiteiden täytäntöönpanon seurauksena sille aiheutui vahinkoja, jotka liittyvät ensinnäkin sen suoraan omistusosuuteen ranskan oikeuden mukaan perustetussa Codefa Connectique S.A.S -yhtiössä (jäljempänä Codefa), toiseksi sen itävaltalaiselle SED-nimiselle yhtiölle myöntämien varojen menettämiseen ja lopuksi useiden sellaisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden jäädyttämiseen, joita se oli aloittanut vuodesta 2007 yhteistyössä useiden eurooppalaisten yhtiöiden kanssa.

158 Neuvosto kiistää kantajan väitteet, jotka koskevat Euroopassa väitetysti aiheutuneita aineellisia vahinkoja.

159 Ensinnäkin sen vaatimuksen osalta, joka koskee kantajalla Ranskassa sijaitsevassa tytäryhtiössä Codefassa olleen omistusosuuden luovuttamisesta aiheutuneen vahingon korvaamista, kantaja arvioi luovutustoimen summan perusteella vahingon määräksi 244 109 euroa, johon se lisää 30 000 euroa transaktiokuluja. Vastauksessaan se täsmentää, että tämän luovutuksen perusteella muiden osakkaiden oli mahdollista rajoittaa Codefaan liittyvää vahinkoaan. Tässä yhteydessä se liittää vastauskirjelmään laskun kuluista, joiden väitetään liittyvän ennen luovutusta tehtyyn tarkastukseen.

160 Vahingon todistamisen osalta kantaja kylläkin vetoaa Codefan taloudellisiin vaikeuksiin, joiden väitetään aiheutuneen riidanalaisista säädöksistä ja joilla se perustelee päätöksensä luopua omistusosuuksistaan mainitussa yhtiössä. Kantajan mukaan kyseisestä luovutuksesta aiheutui sille tappiota, jonka korvaamista se vaatii. Yhtäältä on kuitenkin todettava, että vaikka kantaja väittää investoineensa 232 490 euroa kyseisen yhtiön osakkeiden ostamiseen, kannekirjelmän sanamuodosta ilmenee, että vuoden 2010 jälkeen se ei ollut maksanut myyjälle 155 000 euron velkaansa tästä hankinnasta. Toisaalta siltä osin kuin on kyse laskusta, jonka kantaja toimitti vastauskirjelmänsä liitteenä perustellakseen 30 000 euron suuruisia transaktiokuluja, joiden korvaamista se vaatii, on todettava, että – kuten kantaja itse istunnossa myönsi ja kuten merkittiin istuntopöytäkirjaan –

kyseinen päiväämätön asiakirja liittyy tilintarkastajan kuluihin, jotka oli maksettu ”Codefa Connectique -yhtiöön liittyvien investointimahdollisuuksien” arvioinnista – kyseinen investointi toteutui kantajan hankittua viimeksi mainitun yhtiön omistukseensa vuonna 2009 eli vuotta ennen riidanalaisten toimenpiteiden toteuttamista. Transaktiokulut, joihin kantaja vetoaa, eivät siis missään tapauksessa liity sen Codefassa olevien omistusosuuksien luovuttamiseen marraskuussa 2010, mistä se vaatii korvausta, vaan niiden hankkimiseen vuonna 2009. Näin ollen ilman, että on tarpeen lausua edellä mainitun liitteen tutkittavaksi ottamisesta siltä osin kuin se sisällytettiin asiakirja-aineistoon vasta vastauskirjelmävaiheessa, se on hylättävä merkityksettömänä nyt kyseessä olevan vahingon kannalta. Edellä esitetyn perusteella kantaja ei ole esittänyt näyttöä väitetystä vahingosta.

161 Toiseksi ja joka tapauksessa kantaja ei esitä näyttöä myöskään syy-yhteydestä. On nimittäin todettava, että ainoastaan kannekirjelmän 94 ja 97 kohdassa, joissa mainitaan eri tosiseikkoja, joiden perusteella voidaan kantajan mukaan todeta, että Codefan vaikeudet johtuivat riidanalaisten säädösten antamisesta, viitataan tilintarkastusraportin sivujen 24 ja 25 tulkintaan ja kannekirjelmän liitteeseen A.19. Tämän toteamiseksi mainitun raportin sivuilla 24 ja 25 olevissa alaviitteissä viitataan useisiin todisteisiin. Näitä viimeksi mainittuja todisteita ei kuitenkaan ole liitetty mainittuun raporttiin. Kantaja ei myöskään täsmennä, onko se toimittanut ne nyt käytävässä menettelyssä. Näin ollen kantaja ei ole osoittanut väitetyn vahingon ja moititun toiminnan välistä syy-yhteyttä.

162 Ylimääräisenä huomautuksena on todettava, että vaikka – kuten kannekirjelmän liitteiden luettelossa olevasta otsikosta ilmenee – liite A.19 koostuu ”Codefa-yhtiötä koskevista asiakirjajäljennöksistä”, on todettava, ettei kantaja viittaa mihinkään mainituista asiakirjoista, joita on kuitenkin esitetty kannekirjelmän liitteiden asiakirja-aineistossa yhteensä 114 sivua.

163 Kuten edellä 116 kohdassa todettiin, unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä ei ensinnäkään ole yrittää etsiä ja tunnistaa liitteistä niitä perusteita ja väitteitä, joihin kanteen voitaisiin katsoa perustuvan. Näin on sitäkin suuremmalla syyllä silloin, kun liite muistuttaa asiakirja-aineistoa, johon on koottu useita tiettyyn aiheeseen tai henkilöön liittyviä asiakirjoja, ja näistä asiakirjoista on toistettu suuria sivumääriä. Ellei mainitut liitteet toimittava asianosainen tällaisessa tapauksessa viittaa täsmällisesti niiden sisältämiin seikkoihin ja kohtiin, joita se haluaa korostaa osoittaakseen väitteidensä perusteltavuuden edellä 116 kohdassa mainitun oikeuskäytännön kannalta, tällaisten liitteiden todistusarvo ja välineellinen arvo heikkenee huomattavasti.

164 Näin on selvästi nyt käsiteltävässä asiassa siltä osin kuin on kyse kannekirjelmän liitteestä A.19, joka koostuu, kuten kantaja ilmoittaa, ”Codefa-yhtiötä koskevista asiakirjajäljennöksistä”, jotka on esitetty kannekirjelmän liitteiden asiakirja-aineiston sivuilla 390–503 ja joita on yhteensä 114 sivua. Koska kannekirjelmässä ei viitata täsmällisesti seikkoihin, jotka mainitaan näillä liitteeseen A.19 sisältyvillä 114 sivulla, on katsottava, ettei kantaja ole osoittanut, että sen käsiteltävässä asiassa kyseessä olevat väitteet ovat perusteltuja.

165 Toiseksi on todettava, että vaikka oletettaisiin, että unionin yleinen tuomioistuin – tutkimatta ja yksilöimättä tällaisia kannekirjelmän liitteeseen A.19 sisältyviä seikkoja – pelkästään analysoi mainittuun liitteeseen sisältyvää ensimmäistä asiakirjaa, joka esitetään kannekirjelmän liitteiden sivulla 390 ja käsittää Société général -pankin Codefalle 2.9.2010 lähettämän kirjatun kirjeen, johon on liitetty saantitodistus, kyseisen asiakirjan, jonka otsikko on ”Ilmoitus tilin sulkemisesta 60 päivän sisällä Luottojärjestelyn C.T. C peruuttaminen. Tili nro: – –” aihe ja sanamuoto tosin vaikuttavat liittyvän mainitun pankin ja mainitun yhtiön välisen suhteen katkeamiseen, johon kantaja vetoaa kannekirjelmän 95 kohdassa. On kuitenkin todettava, että mainitun kirjeen sanamuodosta ei millään tavalla ilmene, että Codefan Société général -pankissa avaaman tilin sulkeminen ja Codefalle kyseisessä pankissa myönnetyn 80 000 euron tilinylitysoikeuden kumoaminen johtuisivat riidanalaisten säädösten antamisesta.

166 Edellä esitetystä seuraa, että kantaja ei ole esittänyt näyttöä vahingosta ja syy-yhteydestä, joten vaatimus sen vahingon korvaamisesta, joka aiheutui kantajalla tytäryhtiössään Codefassa olevan omistusosuuden pakkoluovutuksesta, on hylättävä perusteettomana.

167 Toiseksi siltä osin kuin on kyse sen vahingon korvaamisesta, joka kantajalle aiheutui siitä, ettei se voinut periä takaisin 2 828 370,44 euron suuruista ennakkoa, jonka se oli myöntänyt itävaltalaisyhtiö SED:lle, jotta tämä ostaisi eri Euroopan maista peräisin olevia laitteistoja ja tuotteita, jotka olivat välttämättömiä kantajan toiminnan jatkamiselle, se arvioi vahingon vastaavan näin myönnetyn ennakkomaksun määrää korotettuna 262 266 eurolla, johon sovelletaan 3 prosentin diskonttokorkoa kolmen vuoden ajalta, eli yhteensä 3 090 636:ta euroa.

168 Ensinnäkin siltä osin kuin on kyse vahingon todistamisesta kannekirjelmän osastossa E.2.2.1. olevasta ensimmäisestä kohdasta, jonka otsikko on ”Varojen menettäminen Itävallassa”, ja kannekirjelmän 98 kohdasta ilmenee, että kantaja, joka on ainoastaan jäljentänyt lähes kokonaisuudessaan tilintarkastusraportin sivujen 25 ja 26 asiaa koskevat kohdat, väittää, että riidanalaisiin luetteloihin merkitsemisen ajankohtana sen SED-yhtiölle myöntämien ennakkomaksujen määrä oli 2 828 370,44 euroa.

169 Tilintarkastusraportin sivulla 25, jossa on kyse edellä 168 kohdassa mainitusta määrästä, viitataan alaviitteessä ”SED:n maksettavaksi kuuluvien saatavien tunnustamiseen ja Fulmenin myöntämien saatavien ilmoittamiseen”. Näitä asiakirjoja ei kuitenkaan ole liitetty mainittuun raporttiin eikä kantaja täsmennä, onko se toimittanut ne käsiteltävän asian yhteydessä.

170 Ei tosin voida sulkea pois sitä, että nämä seikat voivat sisältyä kannekirjelmän liitteeseen A.4, johon kantaja viittaa yleisesti kannekirjelmän osaston E.2.2.1. otsikon alle lisätyssä alaviitteessä.

171 Kuten edellä 116 kohdassa kuitenkin muistutettiin, unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä ei ole yrittää etsiä ja tunnistaa liitteistä niitä perusteita ja väitteitä, joihin kanteen voitaisiin katsoa perustuvan. Todettakoon kuitenkin uudestaan, että kannekirjelmän liite A.4, jonka otsikko kannekirjelmän liitteiden luettelossa on ”SED-yhtiötä koskevat asiakirjat”, käsittää useita asiakirjoja, jotka on esitetty kannekirjelmän liitteiden asiakirja-aineiston sivuilla 36–71. Koska kannekirjelmässä ei viitata tarkasti mainitun liitteen niihin osiin ja kohtiin, joita kantaja haluaa korostaa osoittaakseen, että sen väitteet ovat perusteltuja erityisesti edellä 116 kohdassa mainitun oikeuskäytännön kannalta, on katsottava, että kantaja ei ole esittänyt näyttöä siitä, että sen käsiteltävässä asiassa kyseessä olevat väitteet ovat perusteltuja.

172 Edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei kantaja osoittanut sen saatavan tosiasiallisuutta, joka sillä oli oikeus vaatia SED-yhtiöltä, eikä näin ollen näyttänyt toteen vahinkoa.

173 Toiseksi syy-yhteyden todistamisen osalta on joka tapauksessa todettava, että – toisin kuin kantaja väittää – asian asiakirja-aineistosta ei ilmene, että väitetyn vahingon aiheuttanut tapahtuma eli se, ettei SED-yhtiölle myönnettyä ennakkomaksua voitu periä takaisin, perustuu kantajan nimen merkitsemiseen riidanalaisiin luetteloihin. Kuten kantaja nimittäin itse toteaa kannekirjelmän osaston E.2.2.1 ensimmäisessä kohdassa, ”ennen kantajalle määrättyjen seuraamusten poistamista SED-yhtiö ilmoittautui maksukyvyttömäksi, eikä kantajan ennakkomaksuna myöntämää määrää voitu periä takaisin SED:n jouduttua selvitystilaan”. Näin ollen kantaja ei ole millään tavalla näyttänyt toteen moititun toiminnan ja väitetyn vahingon välistä syy-yhteyttä.

174 Edellä esitetyn perusteella kantaja ei ole esittänyt näyttöä vahingosta ja syy-yhteydestä, joten vaatimus sen vahingon korvaamisesta, joka aiheutui siitä, ettei itävaltalaiselle SED-yritykselle myönnettyä ennakkomaksua voitu periä takaisin, on hylättävä perusteettomana.

175 Kolmanneksi siltä osin kuin on kyse väitetystä vahingosta, joka koskee kantajan vuonna 2007 yhteistyössä useiden eurooppalaisten yhtiöiden kanssa aloittaman tutkimus- ja kehittämistoiminnan jäädyttämistä ja jonka määräksi se arvioi kannekirjelmässä 2 179 125 euroa, on todettava seuraavaa. Unionin yleinen tuomioistuin kehotti kolmannen prosessinjohtotoimen yhteydessä kantajaa selittämään, missä määrin se yhtäältä ilmoitti vastauskirjelmän 117 kohdassa pitäytyvänsä kannekirjelmän 60–101 kohdassa esittämissään väitteissä, kun otetaan huomioon, että mainitun kannekirjelmän 99 ja 101 kohta liittyvät sen tutkimus- ja kehittämistoiminnan jäädyttämisestä aiheutuneeseen vahinkoon, vaikka se vastauskirjelmän 116 kohdassa ilmoitti nimenomaisesti ”päättäneensä olla sisällyttämättä viimeksi mainittua vahinkoa vahinkoon, jonka korvaamista vaaditaan”. Kun otetaan huomioon, että kantajan vastaus tähän kysymykseen oli epäselvä, unionin yleinen tuomioistuin esitti sille saman kysymyksen istunnossa. Kantaja siis myönsi, että vastauskirjelmän 117 kohdassa oli tapahtunut virhe viitattaessa kannekirjelmän kohtiin. Se totesi näin ollen, että kyseisen kohdan oli tulkittava tarkoittavan, että se ”pitäyty[i] siis väitteissä, jotka se esitti kannekirjelmän 60[–]98 kohdassa” eikä ”kannekirjelmän 60[–]101 kohdassa”, mikä merkittiin istuntopöytäkirjaan. Näin ollen on katsottava, että kantaja on päättänyt olla vaatimatta korvausta vahingosta, joka aiheutui sen tutkimus- ja kehittämistoiminnan jäädyttämisestä.

176 Edellä esitetyistä arvioista seuraa, että vaatimus Euroopassa väitetysti aiheutuneiden aineellisten vahinkojen korvaamisesta on hylättävä perusteettomana.

177 Edellä 156 ja 176 kohdassa esitetyt päätelmät huomioon ottaen vaatimus väitetyn aineellisen vahingon korvaamisesta on hylättävä perusteettomana.

b) Väitetty aineeton vahinko ja syy-yhteyden olemassaolo

178 Kantaja väittää, että riidanalaisten säädösten antamisesta ja sen nimen säilyttämisestä riidanalaisissa luetteloissa, siltä osin kuin ne vaikuttivat sen henkilöoikeuksiin ja erityisesti sen maineeseen, aiheutui sille merkittävää aineellista vahinkoa, jonka kohtuulliseksi määräksi se arvioi 100 000 euroa.

179 Vastauksessaan toisen prosessinjohtotoimen yhteydessä esitettyyn kysymykseen, joka koski 30.5.2017 annetun tuomion Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (C-45/15 P, EU:C:2017:402) seurauksia nyt käsiteltävässä asiassa, se katsoo, että käsiteltävässä asiassa, kun otetaan huomioon erityisesti neuvoston harkintavallan väärinkäyttöä koskevat raskauttavat seikat, täyden korvauksen saaminen sille aiheutuneesta aineettomasta vahingosta edellyttää, että korvauksen määrä ylittää edellä mainitussa tuomiossa vahvistetun määrän.

180 Neuvosto, jota komissio tukee, vaatii väitetyn aineettoman vahingon korvaamista koskevan vaatimuksen hylkäämistä.

181 Neuvosto katsoo tältä osin, että kantaja vetoaa ensinnäkin vain niihin sen taloudellista toimintaa koskeviin haittavaikutuksiin, jotka sen aineellista vahinkoa koskeva korvausvaatimus jo kattaa. Riidanalaisten toimenpiteiden kumoaminen ja kyseisen kumoamisen julkistaminen sekä julkaisemalla se Euroopan unionin virallisessa lehdessä että erityisesti ranskalaisen TF1-televisiokanavan Sept à huit -ohjelman reportaasilähetyksessä tasapainottivat neuvoston mukaan riittävästi kielteisiä vaikutuksia, joita kantajan maineeseen kohdistui sen takia, että se oli leimautunut ydinaseohjelman osallistujaksi. Koska kantaja myöntää, että sen taloudellinen toiminta vilkastui heti riidanalaisten toimenpiteiden lakattua, se osoittaa neuvoston mukaan, ettei kantajan maineelle aiheutunut vahinkoa, joka olisi jatkunut riidanalaisten toimien kumoamisen jälkeen, joten niiden kumoaminen on sen mukaan riittävä korvaus.

182 Siltä osin kuin on kyse aineettomasta vahingosta, joka kantajan mukaan ylittää sen nykyisten kaupallisten intressien piirin, neuvosto toteaa seuraavaksi, ettei kantaja esitä mitään väitettä eikä todistetta, jolla voitaisiin näyttää toteen sekä tällaisen vahingon todellinen ja varma luonne että mainitun vahingon ja riidanalaisten toimien välinen suora yhteys.

183 Väitetyn vahingon laajuuden osalta neuvosto katsoo lopuksi, ettei kantaja täsmennä, mihin perusteisiin ja seikkoihin se tukeutuu vaatimansa korvauksen määrän laskemiseksi, eikä mitä tällä määrällä pyritään korjaamaan. Neuvoston mukaan on kuitenkin otettava huomioon, että 30.5.2017 annettuun tuomioon Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (C-45/15 P, EU:C:2017:402) johtaneen asian kantajasta poiketen käsiteltävän asian kantajaan sovelletaan edelleen Yhdysvaltojen toimenpiteitä.

184 Ensimmäiseksi on todettava, että riidanalaisilla toimenpiteillä on merkittäviä kielteisiä seurauksia niiden kohteena olevien henkilöiden oikeuksille ja vapauksille ja niihin huomattava vaikutus (ks. vastaavasti tuomio 28.5.2013, Abdulrahim v. neuvosto ja komissio, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 70 kohta). Tältä osin on niin, että kun rajoittavat toimenpiteet koskevat yhteisöä sen vuoksi, että sen väitetään tukeneen ydinaseiden levittämistä, se yhdistetään julkisesti toimintaan, jota pidetään vakavana uhkana kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle, minkä seurauksena loukataan sen mainetta ja sille aiheutuu aineetonta vahinkoa (tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 80 kohta).

185 Yhtäältä riidanalaisten toimenpiteiden kaltaisten rajoittavien toimenpiteiden aiheuttama kyseessä olevan yhteisön maineen loukkaaminen ei koske sen taloudellista ja kaupallista kapasiteettia vaan sen tahtoa olla mukana toiminnassa, jota kansainvälinen yhteisö pitää tuomittavana. Asianomaiseen yhteisöön vaikutetaan siis haitallisesti yli sen nykyisten kaupallisten intressien piirin (ks. vastaavasti tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 82 kohta).

186 Toisaalta mainittu haitallinen vaikutus on sitäkin vakavampi, koska se ei perustu henkilökohtaisen mielipiteen ilmaisuun vaan unionin toimielimen viralliseen kantaan, joka on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja johon liittyy sitovia oikeudellisia seurauksia (tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 83 kohta).

187 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että käsiteltävässä asiassa rajoittavien toimenpiteiden hyväksyminen ja kantajan nimen säilyttäminen riidanalaisissa luetteloissa aiheuttivat sille aineetonta vahinkoa, joka on erillinen aineellisesta vahingosta, joka johtuu haitallisesta vaikutuksesta sen kaupallisiin suhteisiin. Näin ollen sillä on katsottava olevan oikeus saada korvausta tästä vahingosta (ks. vastaavasti tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 85 kohta).

188 Väitetyn aineettoman vahingon olemassaoloon liittyen on syytä huomauttaa, että vaikka erityisesti tällaisen vahingon ollessa kyseessä todisteiden tai näytön esittämistä ei välttämättä ole pidettävä tällaisen vahingon tunnustamisen edellytyksenä, kantajan on vähintäänkin osoitettava, että kyseisen toimielimen moitittu toiminta oli sellaista, että se voi aiheuttaa kantajalle tällaista vahinkoa (ks. tuomio 16.10.2014, Evropaïki Dynamiki v. komissio, T-297/12, ei julkaistu, EU:T:2014:888, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. myös vastaavasti tuomio 28.1.1999, BAI v. komissio, T-230/95, EU:T:1999:11, 39 kohta).

189 Lisäksi on niin, että vaikka unionin tuomioistuin totesi 28.5.2013 annetussa tuomiossa Abdulrahim v. neuvosto ja komissio (C-239/12 P, EU:C:2013:331), että lainvastaisten rajoittavien toimenpiteiden kumoaminen voi olla tietynlainen korvaus aiheutuneesta aineettomasta vahingosta, tästä ei kuitenkaan seuraa, että tällainen korvausmuoto riittää kaikissa tapauksissa varmistamaan, että tämä vahinko korvataan kokonaisuudessaan, ja kaikki tätä koskevat päätökset on tehtävä käsiteltävänä olevan asian olosuhteiden perusteella (tuomio 30.5.2017, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 49 kohta).

190 Käsiteltävässä asiassa tosin riidanalaisten säädösten kumoaminen 21.3.2012 annetulla tuomiolla Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142), jossa todetaan, että kantajan yhdistäminen ydinaseiden levittämiseen on perusteetonta ja näin ollen lainvastaista, voi olla tietynlainen korvaus kantajalle aiheutuneesta aineettomasta vahingosta, josta se vaatii korvausta käsiteltävässä asiassa. Käsiteltävän asian olosuhteissa kyseinen kumoaminen ei kuitenkaan voi tarkoittaa vahingon korvaamista kokonaisuudessaan.

191 Kuten nimittäin edellä 184 kohdassa mieliin palautetusta oikeuskäytännöstä ilmenee, riidanalaisten asetusten antaminen ja niihin perustuva väite siitä, että kantaja osallistui ydinaseiden levittämiseen, vaikuttivat haitallisesti sen maineeseen ja näin ollen kolmansien yhteisöjen käyttäytymiseen sitä kohtaan (ks. vastaavasti tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 88 kohta).

192 Näitä vaikutuksia, jotka kestivät lähes kolme ja puoli vuotta ja ovat syynä kantajalle aiheutuneeseen aineettomaan vahinkoon, ei voida tasapainottaa täysin siten, että käsiteltävässä asiassa todetaan jälkikäteen riidanalaisten säädösten lainvastaisuus, seuraavista syistä.

193 Ensinnäkin rajoittavien toimenpiteiden hyväksymisellä on tapana herättää enemmän huomiota ja reaktioita – etenkin unionin ulkopuolella – kuin niiden myöhemmällä kumoamisella (ks. vastaavasti tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 88 kohta).

194 Toiseksi on todettava, että neuvoston kantajaa vastaan esittämä väite on erityisen vakava, koska siinä yhdistetään kantaja ydinaseiden levittämiseen eli toimintaan, joka neuvoston mukaan merkitsee vaaraa kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle (ks. vastaavasti tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 89 kohta).

195 Kolmanneksi, kuten edellä 22 kohdasta ilmenee, kyseistä väitettä eivät tue vähäisimmätkään asian kannalta merkitykselliset tiedot tai todisteet (ks. vastaavasti tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 90 kohta).

196 Neljänneksi ja joka tapauksessa on niin, että vaikka neuvosto olisi voinut peruuttaa kantajan nimeä koskevan virallisessa lehdessä julkaistun merkinnän milloin hyvänsä, tai ainakin muuttaa tai täydentää sitä korjatakseen sitä koskevat mahdolliset lainvastaisuudet, se säilytti sen lähes kolme ja puoli vuotta huolimatta kantajan vastalauseista erityisesti siltä osin kuin ne koskivat sitä, ettei sitä vastaan esitetyn väitteen tueksi ollut näyttöä. Tältä osin mikään asiakirja-aineistossa ei viittaa siihen, että neuvosto olisi milloin tai millä perusteella tahansa omasta aloitteestaan tai kantajan vastalauseiden perusteella tutkinut mainitun väitteen perusteltavuuden rajoittaakseen siitä kantajalle aiheutuvia vahingollisia seurauksia (ks. vastaavasti tuomio 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan v. neuvosto, T-384/11, EU:T:2014:986, 91 kohta).

197 Tällainen tutkiminen olisi joka tapauksessa ollut käsiteltävässä asiassa erityisen perusteltua 21.3.2012 annetun tuomion Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) julistamisen jälkeen, kun otetaan huomioon siinä vakiintuneen oikeuskäytännön perusteella todetun lainvastaisuuden vakavuus. Vaikka kyseinen tuomio on nimittäin voinut ainakin osittain muodostaa korvauksen kantajalle aiheutuneesta aineettomasta vahingosta, sillä ei missään tapauksessa ole voinut olla mitään tämänsuuntaista vaikutusta siltä osin kuin on kyse sen julistamisen jälkeisestä eli noin vuoden ja yhdeksän kuukauden pituisesta ajanjaksosta, jonka ajan sen nimen merkitseminen luetteloihin pidettiin voimassa.

198 Kyseenalaistamatta millään tavoin asianomaisen toimielimen oikeutta hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen päätökseen, joka päättää menettelyn, tai tällaisen päätöksen vaikutusten lykkäämistä, sellaisena kuin se ilmenee unionin tuomioistuimen perussäännön 60 artiklan toisen kohdan määräyksistä, on todettava, että oikeusvaltioperiaatteeseen perustuvassa unionissa, kun otetaan huomioon unionin yleisen tuomioistuimen toteaman lainvastaisen toiminnan vakavuus, asianomaisen

toimielimen on – vaikka samanaikaisesti muutoksenhaun kanssa – tutkittava unionin yleisen tuomioistuimen vahvistamat arvioinnit. Tällaisen vaatimuksen tarkoituksena ei ole velvoittaa asianomaista toimielintä jo tässä vaiheessa panemaan täytäntöön unionin yleisen tuomioistuimen tuomiota vaan, kuten 25.11.2014 annetun tuomion Safa Nicu Sepahan v. neuvosto (T-384/11, EU:T:2014:986) 91 kohdasta ilmenee, tutkimaan, voidaanko tai täytyykö riidanalaiset toimet kumota tai korvata taikka voidaanko tai täytyykö niitä muuttaa unionin yleisen tuomioistuimen päätelmien perusteella vahingollisten seurausten rajoittamiseksi.

199 Aineeton vahinko, jota tällä tavoin aiheutui kantajan nimen säilyttämisestä luetteloissa 21.3.2012 annetun tuomion Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) julistamisen jälkeen, kuten kantaja kannekirjelmässä nimenomaisesti väittää, eroaa ennen kyseisen tuomion antamista aiheutuneesta vahingosta. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin totesi mainitussa tuomiossa nimenomaisesti, kuten kantaja väitti, että kantajan nimen merkitseminen luetteloon oli vakiintuneen oikeuskäytännön perusteella lainvastaista, koska sitä vastaan esitetyn väitteen tueksi ei ollut esitetty näyttöä.

200 Käsiteltävässä asiassa neuvosto olisi siis erityisesti unionin yleisen tuomioistuimen 21.3.2012 antamassa tuomiossa Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) esittämien arviointien ja toteamusten valossa voinut tutkia, oliko kantajan nimen säilyttäminen luettelossa entiseen tapaan eli esittämättä mitään näyttöä sitä vastaan esitetyn väitteen tueksi perusteltua eikä aiheuttanut vaaraa siitä, että sille jo mainitun tuomion julistamispäivänä aiheutunut vahinko pahenisi entisestään.

201 Tätä päätelmää ei voida muuttaa, kun otetaan huomioon 28.11.2013 annettu tuomio neuvosto v. Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775). Mainitussa tuomiossa unionin tuomioistuin nimittäin ainoastaan tutki ja hylkäsi valituksen, jonka neuvosto teki 21.3.2012 annetusta kumoamistuomiosta Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142), joten se ei voinut lausua sen aineettoman vahingon korvaamisesta, joka aiheutui kantajan nimen pysyttämisestä riidanalaisissa luetteloissa viimeksi mainitun tuomion julistamisen jälkeen.

202 Edellä esitetyn ja joka tapauksessa edellä 196–200 kohdassa esitetyn perusteella on todettava, että se, että kantajan nimen merkitsemisen luetteloihin kumottiin 21.3.2012 annetulla tuomiolla Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142), ei merkinnyt kantajalle aiheutuneen aineettoman vahingon korvaamista kokonaisuudessaan.

203 Toiseksi on tutkittava, ovatko tietyt lisätekijät – kuten kantaja väittää – osaltaan pahentaneet sille aiheutunutta aineetonta vahinkoa ja olisiko ne näin ollen otettava huomioon arvioitaessa sille aiheutuneen vahingon korvaamista.

204 Aluksi on todettava väitteestä, joka koski kantajalle aiheutuneen aineettoman vahingon väitettyä pitkittymistä ja pahenemista sillä perusteella, että kantajan mukaan neuvosto yhtäältä käytti kaikkia EUT-sopimuksen nojalla käytössään olevia oikeussuojakeinoja hakemalla muutosta 21.3.2012 annettuun tuomioon Fulmen ja Mahmoudian v. neuvosto (T-439/10 ja T-440/10, EU:T:2012:142) ja toisaalta esitti ensimmäisen kerran unionin tuomioistuimessa tiettyjä perusteita ja väitteitä mainitun muutoksenhaun tueksi, myös vedotessaan luottamuksellisiin tietoihin, joita se ei kuitenkaan ilmoittanut ja jotka sen mukaan tukivat riidanalaisia säädöksiä, että tämä väite ei voi menestyä. Samalla tavalla ja samoista syistä kuin edellä 72–78 kohdassa todettiin, tällaiset olosuhteet eivät nimittäin voi olla neuvoston lainvastaisen toiminnan raskauttava tekijä, eivätkä ne myöskään lähtökohtaisesti voi olla syynä mihinkään aineettomaan vahinkoon, joka voi synnyttää unionin sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun.

205 Seuraavaksi on todettava siltä osin kuin on kyse ranskalaisen TF1-televisiokanavan Sept à huit -ohjelmassa esitetystä reportaasilähetyksestä, ettei siinä suinkaan, kuten kantaja sen sisällön takia väittää, viitata sille aiheutuneeseen pahempaan aineelliseen vahinkoon, vaan kyseisessä lähetyksessä,

joka on saatavana internetissä, osallistutaan päinvastoin kantajan maineen palauttamiseen. Siinä nimittäin muun muassa julkaistaan tieto siitä, että unionin tuomioistuimet kumosivat riidanalaiset toimet. Kun otetaan huomioon neuvoston kantajaa vastaan esittämä erityisen vakava väite, tämän lähetyksen esittämisen ei kuitenkaan voida – kuten neuvosto väittää – katsoa tasapainottavan riidanalaisten toimenpiteiden kielteisiä vaikutuksia kantajan maineeseen.

206 Siltä osin kuin on kyse Yhdysvaltojen toimenpiteiden aiheuttamasta väitetystä aineettomasta vahingosta, josta unioni on kantajan mukaan vastuussa sillä perusteella, että mainitut toimenpiteet toteutettiin riidanalaisten säädösten perusteella, on todettava, ettei tällainen väite voi menestyä. On nimittäin todettava, että Yhdysvaltojen toimenpiteissä, sellaisina kuin ne on esitetty vastauskirjelmän liitteessä, ei viitata millään tavoin riidanalaisiin säädöksiin eikä myöskään mihinkään muihin sellaisiin toimiin, joita unioni olisi toteuttanut kantajaa vastaan. Näin ollen kullakin unionin toteuttamalla ja Yhdysvalloissa toteutetulla rajoittavalla toimenpiteellä on itsenäisiä vaikutuksia. Vaikka Yhdysvaltojen toimenpiteet olisivat siis voineet aiheuttaa kantajalle vahinkoa, kun otetaan huomioon kyseisten toimenpiteiden itsenäisyys suhteessa riidanalaisiin säädöksiin, unionin ei voida katsoa olevan vastuussa mahdollisesta aineettomasta vahingosta, joka niistä on voinut aiheutua kantajalle. Juuri Yhdysvaltojen toimenpiteiden itsenäisyys huomioon ottaen neuvosto katsoo kuitenkin virheellisesti, että kantajalle aiheutuneen aineettoman vahingon määrän arvioinnissa on otettava huomioon se, että kantajaan sovelletaan edelleen Yhdysvaltojen toimenpiteitä riidanalaisten säädösten kumoamisen jälkeen.

207 Edellä esitetyn perusteella unionin yleinen tuomioistuin arvioi kantajalle aiheutuneen aineettoman vahingon oikeuden ja kohtuuden mukaan ja katsoo, että 50 000 euroa on asianmukainen korvaus.

208 Näin ollen nyt käsiteltävä vahingonkorvauskanne on hyväksyttävä, ja tällä perusteella kantajalle on myönnettävä 50 000 euron korvaus sille aiheutuneesta aineettomasta vahingosta. Sen sijaan sen vaatimus aineellisen vahingon korvaamisesta hylätään.

IV Oikeudenkäyntikulut

209 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos hävinneitä asianosaisia on useita, unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee, miten kulut on jaettava näiden asianosaisten kesken.

210 Käsiteltävässä asiassa neuvosto on hävinnyt asian siltä osin kuin on kyse kantajalle aiheutuneen aineettoman vahingon korvaamisesta, kun taas kantaja on hävinnyt aineellisen vahingon korvaamista koskevan vaatimuksensa. Näin ollen on määrättävä, että kumpikin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

211 Työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Komissio vastaa näin ollen omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan unionin neuvosto velvoitetaan maksamaan Fulmenille 50 000 euron korvaus sille aiheutuneesta aineettomasta vahingosta.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Fulmen, neuvosto ja Euroopan komissio vastaavat kukin omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Julistettiin Luxemburgissa 2 päivänä heinäkuuta 2019.

Allekirjoitukset

Sisällys

I Asian tausta 2

II Oikeudenkäynti ja asianosaisten vaatimukset 4

III Oikeudellinen arviointi 6

A Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta 6

B Pääasia 7

1. Väitetty lainvastaisuus 8

2. Väitetty vahinko ja moititun toiminnan lainvastaisuuden ja kyseisen vahingon välinen syy-yhteys 12

a) Väitetty aineellinen vahinko ja syy-yhteyden olemassaolo 13

1) Tilintarkastusraportin todistusarvon tutkiminen 14

2) Iranissa väitetysti aiheutuneet aineelliset vahingot ja syy-yhteyden olemassaolo 15

i) Taloudelliset ja toiminnalliset vahingot 15

ii) Liiketoiminnalliset tai rakenteelliset vahingot 19

3) Euroopassa väitetysti aiheutuneet aineelliset vahingot ja syy-yhteyden olemassaolo 21

b) Väitetty aineeton vahinko ja syy-yhteyden olemassaolo 24

IV Oikeudenkäyntikulut 28